TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-09-14

TRN 2018-0062, 2018-0095, 2018-0101, 2018-0112

Handläggare:
Christina Larsson

Tillväxt- och regionplanenämnden

Ansökningar om bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget

Ärendebeskrivning

Förvaltningens förslag till prioritering för bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget för sista ansökningsdatum 2018-07-16

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande Ansökningar om bidrag ur hållbarhets och skärgårdsanslaget, TRN 2018-0062 m.fl., 2018-09-14
Ansökan om bidrag, TRN 2018-0062
Ansökan om bidrag, TRN 2018-0095
Ansökan om bidrag, TRN 2018-0101
Ansökan om bidrag, TRN 2018-0112
Riktlinjer för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget, TRN 2017-0038

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta

att bevilja Stämmarsunds Ångbåtsbrygga bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget på högst 478 000 kronor, dock högst 50 % av total kostnad, för projektet Stämmarsunds ångbåtsbrygga, under förutsättning att övrig finansiering ordnas samt att utbetalning, redovisning och eventuell återbetalning av beviljade medel sker enligt förvaltningens anvisningar och riktlinjer

att bevilja Stockholms Luft- och Bulleranalys bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget på högst 560 000 kronor, dock högst 50 % av total kostnad, för projektt Hälsonyttan med Norra Länken, under förutsättning att övrig finansiering ordnas samt att utbetalning, redovisning och eventuell återbetalning av beviljade medel sker enligt förvaltningens anvisningar och riktlinjer.

att avslå Hasselkobbens Fastighetsägarförening ansökan om bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget för projektet Hasselkobbens trafikbrygga

att avslå Norrtälje kommuns ansökan om bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget för projektet Adekvat mångfald i nutid och framtid, Norrtäljeån.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Ärendet avser förslag till beslut gällande bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget. Fyra stycken bidragsansökningar som är föremål för prioritering inom anslaget har inkommit förvaltningen. En ansökan har efter dialog med sökanden blivit återkallad och en sökande har blivit meddelad att projektet inte uppfyller bidragskriterierna.
Förvaltningen föreslår bifall till Stämmarsunds Ångbåtsbrygga och Stockholms Luft- och Bulleranalys (SLB-analys) samt avslag till Hasselkobbens Fastighetsägarförening och Norrtälje kommun.

Bakgrund
I arbetet för att säkerställa strategisk bidragsgivning är två ansökningstillfällen för 2018 beslutade i tillväxt- och regionplanenämnden; dels ett ansökningstillfälle med sista datum för ansökan den 6 mars 2018, dels det andra tillfället med sista dag för ansökan den 16 juli 2018. Förvaltningen ger genom ett samlat tjänsteutlåtande för bidragsansökningarna förslag på prioriteringar inom bidragsgivningen.

Förvaltningschefen har beslutanderätt för bidragsärenden om högst 300 000 kronor. Bidragsärenden understigande 300 000 behandlas löpande på förvaltningen.

Inkomna ärenden över 300 000 kronor för sista ansökningsdag 16 juli:

Diarienummer	Sökande	Projekt	Belopp Tkr.	Förslag till beslut
TRN 2018-0050	Bo Gesslein, Löparö fastboende	Löparö vinterbro	325	Återkallad

TRN 2018-0062	Hasselkobbens Fastighetsägarförening	Hasselkobbens trafikbrygga	400	Avslag
TRN 2018-0072	Nya Kungshatts samfällighetsförening	Renovering ångbåtsbrygga Kungshatt	375	Uppfyller ej kriterier för bidrag
TRN 2018-0095	Stämmarsunds ångbåtsbrygga	Stämmarsunds ångbåtsbrygga	478	Bifall
TRN 2018-0101	SLB analys, Miljöförvaltningen	Hälsonyttan med Norra Länken	560	Bifall
TRN 2018-0112	Norrtälje kommun	Adekvat mångfald i nutid och framtid, Norrtäljeån.	1 250	Avslag

Ärendet TRN 2018-0050 är återkallad då projektet har finansierats via projektet Skärgårdsmedel, där landstinget, Länsstyrelsen och Norrtälje kommun beviljat medel.

Avseende ärendet TRN 2018-0072 så inkom ansökan till förvaltningen efter det att renoveringen redan var utförd, vilket inte uppfyller kriterierna för bidrag.

Nedan sammanfattas de ansökningar som förvaltningen föreslår tillväxt- och regionplanenämnden prioritera respektive avslå i denna ansökningsomgång.

TRN 2018-0095 – Stämmarsunds ångbåtsbrygga
Stämmarsunds ångbåtsbrygga på Blidö ansöker om 478 000 kronor ur hållbarhet- och skärgårdsanslaget för att renovera och modernisera ångbåtsbryggan vid Stämmarsund. Bryggan anlades i början av 1900-talet och har under åren underhållits av olika privata initiativ. Under senare år har dock bryggans skick försämrats så mycket att Blidösundsbolaget och Sjöblick meddelat att de inte kommer kunna angöra bryggan efter 2018 om detta inte åtgärdas. Bryggan angörs även av Nord-Syd-linjen.

Bryggan har stor betydelse för boende, näringsliv och turism i området. Blidö nyttjas för i- och urlastning av material till bygdens olika entreprenörer inom bland annat bygg- och anläggningssektorerna. Därutöver har bryggan varit en viktig förutsättning för olika lokala evenemang, exempelvis kappseglingen Blidö Runt, Allmoge-båtseglingen och julmarknader. Renoveringen av bryggan anses som en absolut förutsättning för lokala företag som verkar i området i direkt anslutning till

bryggan såsom Blidö Hamnkrog, Blidö Vandrarhem, Stämmarsunds Gästhamn samt Blidö Bio.

På kort sikt avser renoveringen att säkra befintliga verksamheter men på längre sikt planerar föreningen att efter genomförd renovering utveckla nya verksamheter i området. Det finns flera förslag till nya verksamheter i området såväl byggande av bostäder som inrättande av olika serviceföretag, exempelvis hår- och hudvård, cafeteria, presentshop etc. Det finns konkreta planer hos byggentreprenörer för fortsatt utveckling av området i form av uppförande av radhus och hyreslägenheter samt lokaler för näringsidkande. Sökanden planerar ett löpande underhåll av bryggan som kommer att finansieras genom föreningens intäkter i form av avgifter, evenemangsintäkter och medlemsavgifter samt lokala sponsorer.

I föreningens styrelse ingår två ledamöter som också representerar Blidöbygden - Utveckling i Samverkan (BUS). BUS är en paraplyorganisation för bygdens lokala föreningar och driver projekt där samverkan eftersträvas för att öka effekten av olika lokala satsningar. BUS har haft samråd med andra lokala föreningar som ställer sig positiva till projektet och också kommit med förslag till ökat nyttjande av bryggan och närliggande område

Den totala kostnaden uppgår till 1 732 000 kronor och ska medfinansieras via Leaderprogrammet med 900 000 kronor samt av Norrtälje kommun med 200 000 kronor.

TRN 2018-0101 – Hälsonyttan med Norra Länken
Stockholms Luft- och Bulleranalys, Miljöförvaltningen Stockholms stad, ansöker om 560 000 kronor för att göra uppföljande mätningar gällande hälsonyttan i form av minskat buller och luftföroreningar i anslutning till Norra länken.

Målet med projektet är att visa på den förväntade hälsonyttan med en mycket omfattande infrastrukturinvestering genom att analysera betydelsen av minskad luftföroreningshalt vid bostaden med en faktisk studie av berörda personers förändring i exponering och hälsa. Projektet är interdisciplinärt och omfattar mätningar, modellberäkningar och hälsoundersökningar.

Norra länken anses av sökanden som en mycket betydelsefull åtgärd för att förbättra miljö och hälsa för stadens invånare, där mätningarna avser att påvisa kvantitativa effekter av infrastruktursatsningen. Enligt sökande är det, internationellt sett, få trafikprojekt som potentiellt kan ha så stora

hälsofrämjande effekter som Norra länken. Mätningar har utförts tidigare, kort efter det att Norra länken hade öppnat, och denna studie påvisade en sänkning av blodtrycket bland boende på Valhallavägen jämfört med en kontrollgrupp bestående av boende på Sveavägen. En dagboksstudie vid samma tidpunkt visade även minskade besvär av avgaser för boende längs Valhallavägen. Förra året blev den sista delen av Norra länken klar och nu har trafiksituationen stabibliserats och hälsoeffekterna hos försökspersonerna kan påvisas tydligare då längre tid förflutit och mer omfattande studier kommer att genomföras. I och med lägre luftföroreningsnivåer och minskat buller vill staden bygga nya bostäder längs västra Valhallavägen, vilket hittills har bedömts vara olämpligt p.g.a. luftkvaliteten. De nya mätningarna avser också bidra till ökad kunskap om detta.

De initiala mätningarna utfördes 2015, medfinansierat av landstinget genom miljö- och skärgårdsanslaget. Projektets totala kostnad uppgår till 1 127 320 kronor och medfinansieras av Trafikverket.

TRN 2018-0062 – Hasselkobbens trafikbrygga
Hasselkobbens Fastighetsägarförening ansöker om 400 000 kronor ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget för att bygga om och modernisera trafikbryggan på Hasselkobben. Bryggan uppfördes på 1950-talet och har sedan dess trafikerats av Waxholmsbolaget och av taxibåt, läkarbåt, räddningsbåt och sopbåt. Det primära betjäningsområdet är Hasselkobben och Dämpluckskobben samt, sekundärt, närliggande öar utan egen brygga. Trafikbryggan är nu söndervittrad och uttjänt men behöver också byggas om för att passa dagens fartyg med stävförtöjning samt anpassas i höjd, bredd och avfendring. Bedömning av bryggan har utförts av Sjöblick, som meddelat sökande att bryggan är i behov av upprustning.

På öarna finns 26 fastigheter och en person är mantalsskriven där. Bredbandsutbyggnad är igång och i dagsläget distansarbetar en handfull personer från ön. Sökande menar att en ombyggd trafikbrygga är en förutsättning för fortsatt reguljär båttrafik och att det ur ett långsiktigt, hållbart och ekonomiskt perspektiv är en förutsättning att Waxholmsbolaget trafikerar öarna för att befolkningen ska kunna resa kollektivt. I ansökan beskriver sökande att reguljär båttrafik och användande av bredband, ökar möjligheten till småskalig yrkesverksamhet på öarna samtidigt som behov av service tillgodoses. Sökanden menar även att det skapar möjlighet för rörligt friluftsliv till och från öarna. Sammantaget kopplas detta till den utvecklingsambition för skärgården som uttrycks av myndigheter, kommun, landsting, organisationer och intresseföreningar.

TRN 2018-0112 – Adekvat mångfald i nutid och framtid, Norrtäljeån.
Norrtälje kommun ansöker om 1 250 000 kronor för restaureringsarbete av Norrtäljeån med arbetsnamnet ”Restaurering av å-rummet mellan Lilla Brogatan förbi Kvarngårdsbron”. Projektet avses att medfinansieras 75 % via EU:s havs- och fiskerifond, bevarande av akvatisk mångfald.

I ansökan påtalas att klimatförändringar som medför betydande skillnader i vattenstånd har skapat stora skador på omkringliggande ledmurar vilket orsakar skred och rasrisk i hela området kring ån. Detta påverkar såväl biologisk mångfald som kringliggande bebyggelse och fastigheter. Ansökan avser den del som berör bevarandet av den biologiska mångfalden i ån.

Projektet syftar till att skapa en långsiktigt hållbar lösning för en gynnsam och attraktiv å-miljö för djur och människor.

Mål med projektet är att
-sportfiskarna får möjlighet till ett långsiktigt och hållbart fiske,
-Norrtäljebor, tillresande turister samt sommargäster får tillgång och närhet till årummet för rekeration samt fiske i nutid och framtid,
-förhindra för höga respektive för låga vattenstånd och därigenom skapa en långsiktig hållbarhet för åns biologiska mångfald,
-öka mängden viloplatser och skugga för fiskar och övriga djur i ån vilket genererar ökad population på längre sikt.

Överväganden
Bidragen ska fungera som en hävstång för gemensamma strategiska kraftsamlingar mellan landstinget och andra aktörer i regionen. Landstinget ska genom bidragen vara en aktiv part för att verka för genomförandet av RUFS och andra, för anslaget, relevanta planer och program.

Bidragsgivning inom regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget sker med beaktande av kommunallagen (1991:900) 2 kap, vilket innebär att bidrag kan ges till kommuner, kommunala bolag, organisationer, stiftelser och ideella föreningar och i övrigt om sökanden tydligt visar att projektet inte syftar till att direkt stödja enskild näringsidkare eller enskild person. Bidrag kan även ges till projekt eller verksamhet som är av allmänt intresse för landstingets område (Stockholms län) och kan därför inte ges till projekt:
• av enbart lokal karaktär,
• som avser reguljär verksamhet som handhas av staten, landstinget, en kommun eller någon annan,

• som avser insatser som genomförts innan ansökan för bidrag har inkommit till förvaltningen.

Bidragsgivning inom landstingets regionala hållbarhets- och skärgårdsanslag sker med beaktandet av landstingets utgångspunkter för bidragsgivning. Bidrag kan beviljas till projekt och verksamhet som:
• har en tydlig regional nytta genom koppling till
  ° vision, mål och ambitioner i den gällande regionala utvecklingsplanen RUFS eller
  ° andra för projektet eller verksamheten relevanta regionala planer, program eller liknande.
• främjar samverkan och förstärker befintliga eller nya samverkansformer mellan aktörer som är relevanta för utvecklingen av projektet eller verksamheten.
• bidrar till en hållbar utveckling på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt sätt, i linje med RUFS, regionala prioriteringar samt landstingets budget.

TRN 2018-0095 – Stämmarsunds ångbåtsbrygga
Förvaltningen är positiv till den samordning och framförhållning som föreningen påvisar i såväl utvecklingsplaneringen av Blidö, bryggplanerna samt den utarbetade planen för fortsatt underhåll av bryggan. Föreningen har tillsammans med andra lokala föreningar och paraplyorganisationen Blidöbygden - Utveckling i Samverkan skapat en vision för framtida utveckling av Blidö. Detta visar på ambitionen att skapa ett livskraftigt skärgårdssamhälle, vilket är i linje med Landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen samt RUFS 2050. Renoveringen av bryggan kan bidra till ökade möjligheter för både utökad turism och besöksnäring samt för befintliga verksamheter, vilket bidrar till att skapa regional nytta.

En levande skärgård är en förutsättning för att Sverige och hela Stockholmsregionen ska utvecklas och för att nå visionen i RUFS – att vara Europas mest attraktiva storstadsregion. Skärgården är en resurs för alla invånare i länet, för boende, företagare, besökare och för turister. Visionen och planerna för Blidö samt renoveringen av bryggan bidrar till en utökad tillgänglighet för såväl boende som näringsidkare och besökare runt om i länet. Förvaltningen bedömmer att renoveringen därför är av regional nytta och föreslår bifall på ansökan om bidrag.

TRN 2018-0101 – Hälsonyttan med Norra Länken
Projektet ligger i linje med RUFS 2050, arbetet med Klimatfärdplan 2050, landstingets mål samt Folkhälsopolicy. Projektet kan bidra till uppfyllande av ”En tillgänglig region med god livsmiljö”, vilket är ett av målen i RUFS

2050. Norra länken är ett projekt som berör trafikanter i en stor del av länet. Nyttan med stora infrastrukturprojekt som Norra Länken är av intresse för samhällsutvecklare i hela regionen då Norra länken trafikeras av bilar från hela länet även om hälsoproblematiken landar på lokal nivå. Förvaltningen anser att projektets nytta är av regional vikt och föreslår därför bifall på ansökan om bidrag.

TRN 2018-0062 – Hasselkobbens trafikbrygga
Förvaltningen förstår problematiken kring renoveringen av bryggan men bedömer att projektet är av lokal karaktär och inte har någon direkt påverkan för regionens utveckling. Sökande skriver i ansökan ”Tillsammans ska vi, fastighetsägare på ön Hasselkobben och Dämpluckan, Värmdö kommun, genom att bygga om och restaurera trafikbryggan med tillhörande anläggningar säkerställa att vi, på ett miljövänligt sätt via kollektivtrafik, fortsatt kan ta oss till och från öarna, året runt. Vi behåller därmed också förutsättningarna för att kunna arbeta på öarna och därmed bidra till en levande skärgård.” Projektet bedöms sakna regional nytta då konkreta planer på utveckling för en levande skärgård, inom exempelvis näringliv och turism, saknas i ansökan som huvusakligen berör transport för fastighetsägarna på öarna. Förvaltningen saknar även en plan för hur kommande underhåll planeras, då bryggans underhåll under en lång tid har eftersatts. Förvalningen föreslår därmed att bidragsansökan avslås, men vill understryka att vi välkomnar en förnyad ansökan om en långsiktig plan för utveckling av ön tas fram.

TRN 2018-0112 – Adekvat mångfald i nutid och framtid, Norrtäljeån.
Förvaltningen är positiv till Norrtälje kommuns ambitioner och strävan mot en stabil och resilient biologisk mångfald i Norrtäljeån. Dock anser förvaltningen inte att projektet uppfyller kriterierna för bidrag ur hållbarhets- och skärgårdsanslaget då syfte och mål med projektet inte kan anses vara till nytta för regionen utan investeringen bedöms vara av lokal karaktär inom kommunens ordinarie detaljplaneverksamhet. Enligt bidragens riktlinjer kan nämnden inte bevilja medel till projekt som ligger i verksamheters ordinarie uppdrag. Förvaltningen föreslår därmed att ansökan om bidrag avslås.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet
Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för landstinget. Bidragen ryms inom befintlig budget.

Miljökonsekvenser av beslutet
I enlighet med landstingets miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017-2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Christina Larsson
Regionplanerare

Stockholm 29/6/2018

SLL
Christina Larsson
104 23 Stockholm

Ankom
Stockholms läns landsting
2018 -07- 10
Dnr. TRN 2018-0062

Christina,

Bifogar enligt tidigare samtal ny ansökan om hållbarhets- och skärgårdsbidrag för bryggan på Hasselbobben.

Vi har även skickat in ny ansökan till Värmdö kommun.

Med vänliga hälsningar

Oliver Lagerström
Regeringsgatan 78
111 39 Stockholm
0709 51 51 86

Stockholms läns landsting

Ansökan om Hållbarhets- och skärgårdsbidrag

Alla fält i blanketten är obligatoriska. Var noggrann med att fylla i korrekta uppgifter. När blanketten är ifylld skriver du ut den och alt 1. scannar och skickar in blanketten till **registrator.trf@sll.se** eller alt 2. skriver ut och skickar in på postadress **Stockholms läns landsting, Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Box 22 550, 104 22 Stockholm.**

1. Inriktning

Typ av projekt enligt kriterier i Riktlinjer för det regionala Hållbarhets- och skärgårdsanslaget: Sätt ett, eller flera X.	
Hållbarhetsbidrag – Bidrag kan beviljas till projekt och verksamhet inom Stockholmsregionen som avser driva en utvecklingsprocess som ligger i linjen med vision, mål och ambitioner i RUFS samt regionala prioriteringar och uppfyller något/några av följande kriterier:	
• Projektet eller verksamheten har hållbar utveckling (social, ekonomiska och ekologiskt perspektiv) som huvudsaklig utgångspunkt.	
1. Är åtgärdsinriktat och stimulera samverkan mellan olika aktörer.	X
2. Är kunskapshöjande eller metodutvecklande, t.ex. pilotprojekt.	
3. Stimulerar innovationer och/eller teknikutveckling.	
4. Medfinansiering för projekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.	X
Skärgårdsbidrag – Bidrag ur landstingets regionala skärgårdsanslag kan beviljas till projekt och verksamhet som avser att värna eller utveckla kusten och skärgården i Stockholmsregionen. Projekt eller verksamhet ska vara förenliga med att utveckla och värna, natur- och kulturmiljö i linje med vision, mål och ambitioner i RUFS samt den gällande strategin för landsbygds- och skärgårdsutveckling. Projekt eller verksamhet ska uppfylla något/några av följande kriterier:	
1. Verksamhetsbidrag till föreningar och organisationer knutna till internationell samverkan samt till organisationer som företräder skärgården utifrån ett brett perspektiv, med dess olika intressen.	X
2. Bidrag till infrastrukturprojekt som syftar till att öka skärgårdens tillgänglighet.	X
3. Bidrag till projekt på öar utan bro, tunnel eller statlig färja som skapar förutsättningar för boende, verksamhet och rekreation.	X
4. Bidrag till medfinansiering för skärgårdsprojekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.	X
Ansökan ska utgå ifrån *Riktlinjer för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget*. Där förvaltningen anser att kriterier för bidrag inte är uppfyllda kommer sökande få meddelande om att ansökan inte att behandlas.	

2. Allmänna uppgifter

Projektets namn: Hasselkobbens trafikbrygga		
Projektperiod: Ange projektets start-och slutdatum. Kostnader som uppkommer före eller efter denna period är inte stödberättigade. Slutredovisning av projektet ska ske inom en månad efter projektets slutdatum.		
Sökt belopp från anslaget (högst 50 % av totalkostnad): 400.000	**Projektets totalkostnad**: 2.550.000	**Övrig medfinansiering**: Boend gm ekon för, Värmdö Kommun, Trafikverket (sökta)

Stockholms läns landsting

3. Uppgifter om sökanden

Sökande: Hasselkobbens Fastighetsägarförening ekon.för	
Juridisk form: Ekonomisk förening, (styrelse: j Borrförs, Trångsundsv 13B, 14263 Trångsund) t ex ekonomisk förening, stiftelse osv.	
Org.nummer: 702000-8483	**Kontaktperson**: Hans Åke Norås (boende på ön)
Postadress: Hasselkobben16, Harö	**E-postadress**: noras@cnnconsulting.se
Postnummer: 130 44	**Telefon**: 0703 280 280
Kommun: Värmdö	**Webbadress**:
Är sökande momspliktig? ☐ Ja ☒ Nej	

Sammanfattning - Sammanfattning av projektet, innefattande alla delar av ansökan (bakgrund, syfte, mål, bidragskriterier, regional nytta, genomförande, resultatspridning).

Hasselkobben juni 2018

Ansökan om bidrag till ombyggnad och modernisering av trafikbrygga på Hasselkobben

1. Vi som ansöker: Hasselkobbens Fastighetsägarförening, Ekon för. Orgnr: 702000-8483

2. Trafikbryggan: Bryggan är en "Waxholmsbrygga/Ångbåtsbrygga" utefter leden Stavsnäs-Sandhamn-Harö. Bryggan uppfördes under 1950-talet och har sedan dess trafikerats av Waxholmsbolaget. Bryggan är uttjänt och söndervittrad och måste omedelbart byggas om. Utöver detta påpekar Waxholmsbolaget skriftligt att dess nya utformning måste anpassas efter dagens fartyg med stävförtöjning och i enlighet med Waxholmsbolagets standard avseende höjd, bredd och avfendring. Utdrag ur Waxholmsbolaget/Sjöblick svar till oss:

"För att göra det bästa som nuvarande platsen av Trafikbryggan medger föreslås att bryggan efter reparation följer principerna enligt befälhavarnas alternativ 1 (....). I korthet innebär det att hörnet för bogtillägg utgår för att förbättra förhållandena för de fartyg som huvudsakligen trafikerar bryggan samt att bryggans vinkel blir sådan att ett fartyg som ligger vinkelrätt mot bryggan ligger mitt emellan grynnorna."

3. Ansökan om kommunens stöd: Vi söker medfinansiering från Värmdö kommun med 100.000 kronor såsom ett bidrag till projektering och ombyggnad av trafikbryggan.

4. Hasselkobbens Fastighetsägarförening, Ekon förening äger och förvaltar bryggan samt anslutande vägar - drygt 1 km väg. Föreningen svarar också för färskvattensystemet på ön. Alla fastigheter (26 fastigheter) är medlemmar i föreningen utom (av naturliga skäl, "stamfastigheten") tre (3) som emellertid deltar i projekt ny brygga. Antalet fastboende: 1 mantalsskriven men det förekommer åretrunt boende i viss omfattning.

Föreningen har erfarenhet av gemensamma projekt och kapacitet för projektledning.

Boende på öarna är huvudsakligen tredje-fjärde generationen med många barn och ungdomar efter det att den första generationen i familjen kom till öarna på 1950-talet.

5. Bryggans funktion: Bryggan har reguljärt trafikerats av Waxholmsbolaget sedan 1950-talet. Postens trafikerar bryggan via W-bolaget. Taxibåt, läkarbåt, räddningsbåt och sopbåt trafikerar bryggan. Den betjänar primärt Hasselkobben och grannön Dämpluckskobben (med i föreningen) samt sekundärt andra öar utan egen brygga.

6. Projektet: Tillsammans ska vi, fastighetsägarna på ön Hasselkobben och Dämpluckan, Värmdö Kommun, genom att bygga om och restaurera trafikbryggan med tillhörande anläggningar säkerställa att vi, på ett miljövänligt sätt via kollektivtrafik, fortsatt kan ta oss till och från öarna, året runt. Vi behåller därmed också förutsättningarna för att kunna arbeta på öarna och därmed bidra till en levande skärgård.

Stockholms läns landsting

Sammanfattning - fortsättning

Vår vision är att fortsätta bidra till en klimatsmart och hållbar utveckling i vår del av skärgården. Såsom nämns i Värmdö kommuns skrift "Skärgårdens utveckling" anges att Skärgårdsområdet Storö-Harö-Hasselö har stora kulturhistoriska värden. "Förutom i planlagda områden på Storö, Hasselö och Dämpluckskobben är befintlig bebyggelse främst koncentrerad till Hasselkobben och norra Harö"

Trafikbryggan på Hasselkobben bidrar till såväl Hasselkobbens som Dämpluckans förutsättningar och möjligheter för miljövänlig tillgänglighet året om.

Arbetspendling förekommer frekvent särskilt sommarhalvåret – vilket ökar ytterligare i samband med att öarna nu kopplas upp mot fiber i samarbete med Harö Bredbandsförening.

Underlag och/möjlighet för befintlig och ny näringsverksamhet inom lokalområdet.

Ur ett långsiktigt, hållbart och ekonomiskt perspektiv är det en förutsättning att Waxholmsbolaget trafikerar öarna för att därmed kunna resa kollektivt. På inget annat sätt går det att dra ned på transporterna med enskilda båtar. Vårt mål att behålla och restaurera bryggan anser vi överensstämmer med den utveckling för skärgården som uttrycks av myndigheter, kommun, landsting, organisationer och intresseföreningar.

Stockholms läns landsting

4 Beskrivning av insatsen/projektet

Koppling till kriterier för bidrag och regional nytta – Ange hur projektet uppfyller de kriterier för bidrag som anges under punkt 1 i ansökan och projektet bidrar till en hållbar utveckling. Vad har projektet för regional nytta?

Projektet: Kort sagt: Projektets regionala nytta är att vidmakthålla en levande del av Stockholms Skärgård.

Tillsammans ska vi, fastighetsägarna på ön Hasselkobben och Dämpluckan, Värmdö Kommun, genom att bygga om och restaurera trafikbryggan med tillhörande anläggningar säkerställa att vi, på ett miljövänligt sätt via kollektivtrafik, fortsatt kan ta oss till och från öarna, året runt. Vi behåller därmed också förutsättningarna för att kunna arbeta på öarna och därmed bidra till en levande skärgård.

Vår vision är att fortsätta bidra till en klimatsmart och hållbar utveckling i vår del av skärgården. Såsom nämns i Värmdö kommuns skrift "Skärgårdens utveckling" anges att Skärgårdsområdet Storö-Harö-Hasselö har stora kulturhistoriska värden. "Förutom i planlagda områden på Storö, Hasselö och Dämpluckskobben är befintlig bebyggelse främst koncentrerad till Hasselkobben och norra Harö"

Trafikbryggan på Hasselkobben bidrar till såväl Hasselkobbens som Dämpluckans förutsättningar och möjligheter för miljövänlig tillgänglighet året om

Arbetspendling förekommer – vilket ökar ytterligare i samband med att öarna nu kopplas upp mot fiber i samarbete med Harö Bredbandsförening.

Underlag och/möjlighet för befintlig och ny näringsverksamhet inom lokalområdet.

Ur ett långsiktigt, hållbart och ekonomiskt perspektiv är det en förutsättning att Waxholmsbolaget trafikerar öarna för att därmed kunna resa kollektivt. På inget annat sätt går det att dra ned på transporterna med enskilda båtar. Vårt mål att behålla och restaurera bryggan anser vi överensstämmer med den utveckling för skärgården som uttrycks av myndigheter, kommun, landsting, organisationer och intresseföreningar.

Stockholms läns landsting

Bakgrund - Frågeställningar att beröra är varför projektet behövs, vilken efterfrågan finns och hur kommer projektet att påverka/förändra situationen?

Trafikbryggan: Bryggan är en "Waxholmsbrygga/Ångbåtsbrygga" utefter leden Stavsnäs-Sandhamn-Harö. Bryggan uppfördes under 1950-talet och har sedan dess trafikerats av Waxholmsbolaget. Bryggan är uttjänt och söndervittrad och måste omedelbart byggas om. Utöver detta påpekar Waxholmsbolaget skriftligt att dess nya utformning måste anpassas efter dagens fartyg med stävförtöjning och i enlighet med Waxholmsbolagets standard avseende höjd, bredd och avfendring.

Hasselkobbens Fastighetsägarförening, Ekon förening äger och förvaltar bryggan samt anslutande vägar - drygt 1 km väg. Föreningen svarar också för färskvattensystemet på ön. Alla fastigheter (26 fastigheter) är medlemmar i föreningen utom (av naturliga skäl, "stamfastigheten") tre (3) som emellertid deltar i projekt ny brygga. Antalet fastboende: 1 mantalsskriven plus ett antal delvis året-runt-boende vilket lär öka när pågpående bredbandsprojekt är färdigt (2018).

Föreningen har erfarenhet av gemensamma projekt och kapacitet för projektledning.

Boende på öarna är huvudsakligen tredje-fjärde generationen med många barn och ungdomar efter det att den första generationen i familjen kom till öarna på 1950-talet.

Bryggans funktion: Bryggan har reguljärt trafikerats av Waxholmsbolaget sedan 1950-talet. Postens trafikerar bryggan via W-bolaget. Taxibåt, läkarbåt, räddningsbåt och sopbåt trafikerar bryggan. Den betjänar primärt Hasselkobben och grannön Dämpluckskobben (med i föreningen) samt sekundärt andra öar utan egen brygga.

Målgrupp. a) Boende Målgruppen består av boende på Hasselkobben och Dämpluckan. I enlighet med den pågående utvecklingen i denna del av skärgården har förening valt att inte särskilja mellan s.k. fastboende och fritidsboende. På öarna finns barnfamiljer, pensionärer och ungdomar, som tillbringar allt längre tid på öarna. I många fall 50% av sin tid. Då det på Hasselkobben och Dämpluckan, genom Harö Bredandsförening, kommer finnas tillgång till fiberbaserat bredband har det för öarnas invånare skaptas möjlighet till distansarbete och näringsverksamhet. En möjlighet som redan idag utnyttjas av såväl fastboende som fritidsboende. För närvarande distansarbetar en handfull personer regelbundet på öarna och ett tiotal företag har tidvis sin verksamhet förlagt till öarna. För öns pensionärer innebär tillgången till bredband också möjlighet till uppkoppling av internetbaserade trygghetssystem. Flertalet boende på ön har varken har egen båt eller fysisk möjlighet att använda egen båt. Genom fortsatt tillgång till trafikbryggan möjliggörs för inte mist ungdomar och pensionärer att säkert fortsatt kunna ta sig till öarna på ett miljövänligt och säkert sätt, året runt.

b) Lokalt näringsliv. Genom utökat utnyttjande med bredband och fortsatt förbindelse med Waxholmsbåt ökar möjlighet till småskalig yrkesverksamhet på öarna samtidigt som behov av all slags service tillgodoses. Möjlighet säkras för besökare (rörligt friluftsliv) att ta sig till och från öarna.

c) Vård och omsorg. På öarna finns över 100 personer i alla åldrar med behov av och tillgänglighet till offentlig service .

Stockholms läns landsting

Syfte och mål - Beskriv vilka effekter som förväntas av projektet samt vilka resultat projektet ska uppnå. Ange hur projektet anknyter till den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS, och planens vision, mål och prioriteringar. Ange även koppling till andra, för landstinget, relevanta planer och program.

Projektets syfte och mål:

En Trafikbrygga som byggs om och som är förutsättning för fortsatt reguljär båttrafik beskriver på ett självklart sätt syfte och mål.

Mer utförligt:

Tillsammans ska vi, fastighetsägarna på ön Hasselkobben och Dämpluckan, Värmdö Kommun, genom att bygga om och restaurera trafikbryggan med tillhörande anläggningar säkerställa att vi, på ett miljövänligt sätt via kollektivtrafik, fortsatt kan ta oss till och från öarna, året runt. Vi behåller därmed också förutsättningarna för att kunna arbeta på öarna och därmed bidra till en levande skärgård.

Vår vision är att fortsätta bidra till en klimatsmart och hållbar utveckling i vår del av skärgården. Såsom nämns i Värmdö kommuns skrift "Skärgårdens utveckling" anges att Skärgårdsområdet Storö-Harö-Hasselö har stora kulturhistoriska värden. "Förutom i planlagda områden på Storö, Hasselö och Dämpluckskobben är befintlig bebyggelse främst koncentrerad till Hasselkobben och norra Harö"

Trafikbryggan på Hasselkobben bidrar till såväl Hasselkobbens som Dämpluckans förutsättningar och möjligheter för

Miljövänlig tillgänglighet året om

Arbetspendling – vilket ökar ytterligare i samband med att öarna nu kopplas upp mot fiber i samarbete med Harö Bredbandsförening.

Underlag och/möjlighet för befintlig och ny näringsverksamhet inom lokalområdet.

Ur ett långsiktigt, hållbart och ekonomiskt perspektiv är det en förutsättning att Waxholmsbolaget trafikerar öarna för att därmed kunna resa kollektivt. På inget annat sätt går det att dra ned på transporterna med enskilda båtar. Vårt mål att behålla och restaurera bryggan anser vi överensstämmer med den utveckling för skärgården som uttrycks av myndigheter, kommun, landsting, organisationer och intresseföreningar.

Stockholms läns landsting

Genomförande/Verksamhetsplan – Tidplan med planerade aktiviteter och insatser samt hur dessa ska utföras. Finns kopplingar till andra liknande verksamheter/projekt? I så fall, på vilket sätt kompletterar projektet befintliga insatser eller nuvarande arbetssätt/metoder?

Projektorganisation: Hasselkobbens Fastighetsägarförening har tagit ett principbeslut (på årsmöte med allas tillträde) - om bryggan och alla medlemmar kommer att åter involveras när alla omständigheter är på plats. I styrelsen finns kapacitet för projektledning. Entreprenör kommer att anlitas. Offerter föreligger.

Projektaktiviteter för ombyggnad och modernisering av trafikbryggan på Hasselkobben.

* Ansökan Värmdö kommun

* Beslutande möte i Hasselklobbens Fastighetsägarförening efter kommunens beslut

* Säkerställande av total finansiering (Stockholms läns landsting, Trafikveket, EU pengarna är slut!)

* Förstudien slutförs när preliminär finansiering är klar

* Slutlig projektplan (föreligger preliminärt med Sjöblick/W-bolaget)

* Upphandling av ombyggnation

* Ombyggnation (2:a halvåret 2018)

* Genomförande av kontroll av ombyggnationen samt kontinuerlig rapportering av projektets framdrift till berörda intressenter

* Löpande uppdatering till föreningens medlemmar

Stockholms läns landsting

Resultatspridning – Beskriv insatser för erfarenhets- och kunskapsutbyte/-spridning samt lärande. Ange hur och när information om projektets resultat kommer att spridas och nyttiggöras av såväl projektets målgrupp som andra aktörer. Beskriv hur det kommuniceras att Stockholms läns landsting är medfinansiär.

Projektets karaktär dvs Trafikbrygga och berskrivningen ovan definierar tydligt nyttan av projektet. Om Stockholms läns landsting medfinansierar detta projekt torde SLL vara huvudfinansiär. Alltså en tyudlig roll bland medborgarna.

Övriga upplysningar – Ange hur projektets resultat implementeras i ordinarie strukturer och arbetssätt. Beskriv förankringsprocessen hos berörda aktörer kring projektet.

Ovan har beskrivits Trafikbryggans betydelse för boende och verkande på Hasselkobben och Dämpluckskobben samt tilliggande öar som själva saknar Waxholmstrafik som ofta utnyttjar bryggan. Bryggan har funnits sedan 1950-talet och är en permanent destination enligt Waxholmsbolagets turlista vinter som sommar. ca 100 personer boende på Hasselkobben bidrar till ett trafikunderlag för W-bolaget.

Beträffande förankringsprocessen är den självklar och naturlig på öarna som berörs genom att alla (med några naturliga undantag) är medlemmar i en ekonomisk förening som beslutat projektet på föreningens årsstämma som beslutat att när projektets totala omfattning (kostnad, medfinansiering, egna insatser, tidplan) kan beskrivas kalla till eo. beslutande möte med alla föreningsmelemmar kallade.

Waxholmsbolaget/Sjöblick (indrek.poldma@sjoblick.net) är konsulterade och i praktiska termer medlemmar i projektgrupp.

En viktig övrig upplysning rör finansieringen.

Vi har fått besked av Leader/EU att det saknar mening att söka bidrag då pengarna är slut(!)..

Stockholms läns landsting är vårt stora hopp. Vi söker även via Trafikverket (om än resultatet av de kontakter vi har inte lovar gott). Värmdö kommun behandlar vår begäran om medfinansiering (100.000 kronor).

Resterande finansiering torde boende på ön via ekon.för stå för. Lösningen på detta kommer att sökas när bilden av offentlig finansiering är klar.

Stockholms läns landsting

5.Kostnader och finansiering

Kostnadsslag	År 2018	År 20	År 20	Totalt
Personalkostnader Lönekostnader för personer som direkt deltar i projektarbetet, både anställda av projektägare och externa personer.	550.000			0
Externa tjänster (köpta tjänster) T ex konsulter och föreläsare, dvs kompetens som köps in utifrån.				0
Möten, resor och logi T ex lokalkostnader, uppehälle osv.				0
Material och utrustning T ex hyra av maskinell utrustning, byggmaterial osv.	2.000.000			0
Kommunikation och marknadsföring T ex trycksaker, digital kommunikation osv.				0
Kontors- och administrativa utgifter T ex telefon, porto, datakommunikation osv.				0
Summa totala kostnader	2.550.000	0	0	0

Finansiering
I tabellen för finansiering redovisas både egen finansiering och medfinansiering. Finansiering ska, förutom per år, fördelas utifrån om det är kontant- eller direktfinansiering. Nedlagd tid i projekt får tillgodoräknas till högst 50% av den totala medfinansieringen.

	År 20	År 20	År 20	Totalt
Egen finansiering				
Kontanta medel Egna investerade pengar.	1.750.000			0
Direktfinansiering T ex arbetsinsats (ideella insatser beräknas enligt schablonbelopp på 330 kr/timme), arbetsplats-, mötes- och konferenskostnader.	300.000			0
Total egen finansiering	2.050.000	0	0	0
Övrig medfinansiering				
Kontant medfinansiering Ange medfinansiärer och belopp.	500.000			0
Direkt medfinansiering T ex arbetsinsats, arbetsplats-, mötes- och konferenskostnader. Ange medfinansiärer och belopp.				0
Total övrig medfinansiering	500.000	0	0	0
Summa total finansiering	2.550.000	0	0	0

4. Underskrift – Behörig firmatecknare (den som har rätt att teckna avtal) för sökanden

29/6/2018		OLIVER LAGERSTEDT
Datum	Underskrift	Namnförtydligande

4/7/2018 Jesper Borrfors

4/7 2018 MARIE VON GRUENEWALDT

Hasselkobbens Fastighetsförening/genom

Oliver Lagerström

Telefon 0709-515186

oliver.lagerstrom@mfex.se

Bilagor:

Bilaga 1	Karta / Hasselkobben
Bilaga 2	Karta / Södra skärgården linjetrafik
Bilaga 3	Offert / Navit
Bilaga 4	Ritning / Navit
Bilaga 5	Detalj angöring / Waxholmsbolaget / Sjöblick
Bilaga 6	Synpunkter Sjöblick
Bilaga 7	Riktlinjer Waxholmsbolaget

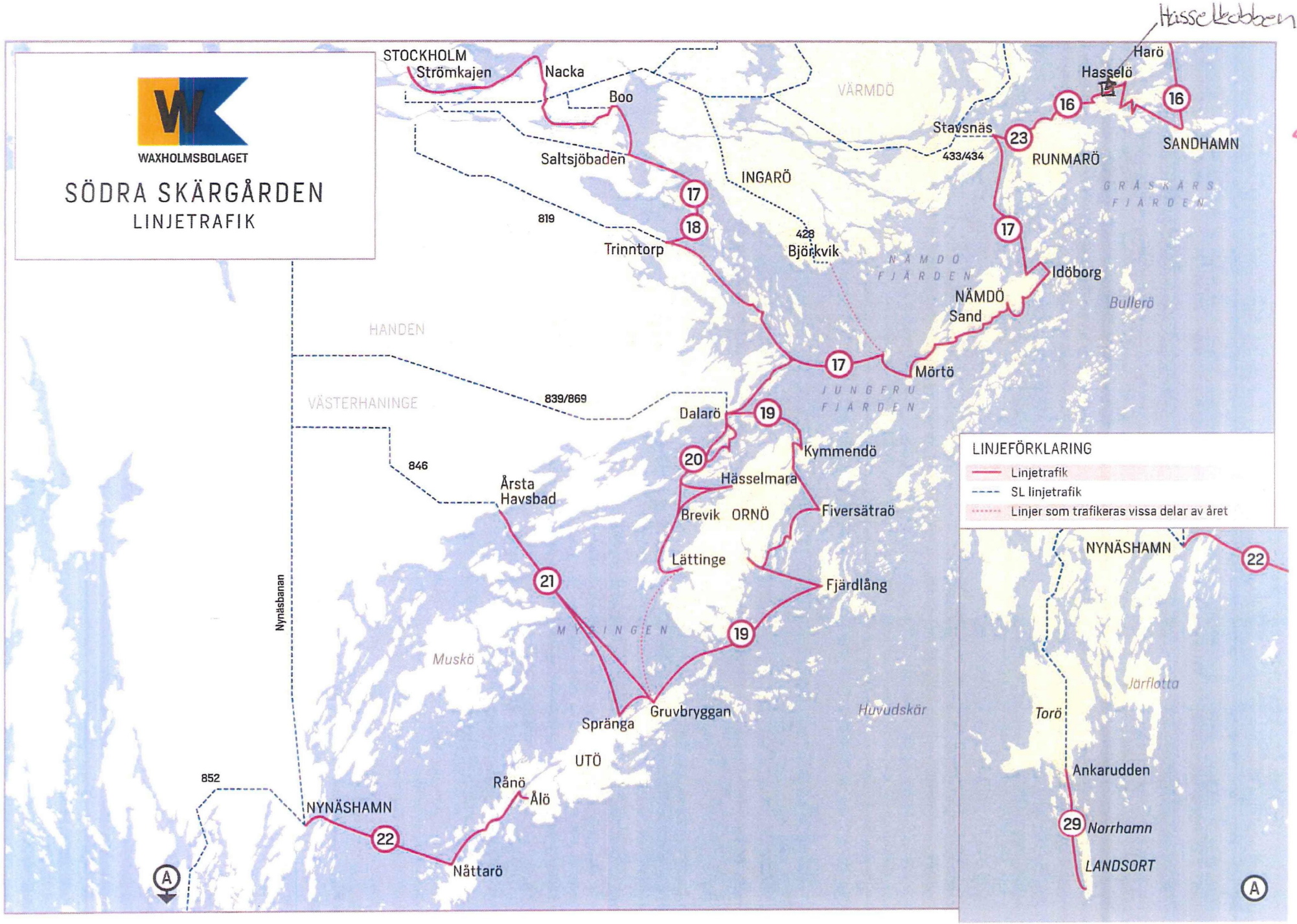
Bilaga 1.

Google Maps

HASSELKOBBEN

Map data ©2018 Google 200 m

WAXHOLMSBOLAGET
SÖDRA SKÄRGÅRDEN
LINJETRAFIK
STOCKHOLM
Strömkajen
Nacka
Boo
Saltsjöbaden
Trinntorp
819
INGARÖ
VÄRMDÖ
Björkvik
428
Stavsnäs
433/434
Harö
Hasselö
SANDHAMN
RUNMARÖ
GRÅSKÄRS FJÄRDEN
NÄMDÖ FJÄRDEN
Idöborg
NÄMDÖ
Sand
Bullerö
Mörtö
JUNGFRU FJÄRDEN
HANDEN
VÄSTERHANINGE
839/869
Dalarö
Kymmendö
Hässelmara
Brevik
ORNÖ
Fiversätraö
Lättinge
Fjärdlång
846
Årsta Havsbad
Nynäsbanan
MYSINGEN
Muskö
Spränga
Gruvbryggan
Huvudskär
UTÖ
852
Rånö
Ålö
NYNÄSHAMN
Nättarö
LINJEFÖRKLARING
Linjetrafik
SL linjetrafik
Linjer som trafikeras vissa delar av året
NYNÄSHAMN
Järflotta
Torö
Ankarudden
Norrhamn
LANDSORT

Bilaga 3

Navit

Hasselkobbens Fastighetsägare-
förening, ekonomisk förening.
c/o Jesper Borrfors
Trångsundsvägen 13 B
142 63 TRÅNGSUND

Värmdö 2018-03-25

Offert ombyggnadssarbeten Hasselkobben	**Antal**	**Á-pris**	**Fast pris**
Hasselkobbens trafikbrygga			
Byggherre: Hasselkobbens Fastighetsägareförening, ekonomisk förening, org; 702000 – 8483			
Byggherrens ombud: Oliver Lagerström			
Entreprenörens ombud: Hans Ebbersten			
Leverans: Påbyggnad befintlig brygga enl. bilaga.			
\sågning, riva delar av bryggan för ny grundläggning.			
\montera 2 Rd-pålar i skyddsrör, och 4 GWS-dragstag.			
\betonggjutning kantbalkar och en ny front på bryggan.			
\betonggjutning nytt bryggdäck, med två nya pollare.			
\leverans/montage vågfender med 60 M20 kemankare.		1 800 000	
Mervärdesskatt med 25 % tillkommer ovanstående;		450 000	
Utförande: bryggan måste stängas under byggtiden.			
Leveranstid:			
\snarast efter beställning, offerten är giltig 30 dagar.			
\arbetet på plats kommer att pågå under ~2 månader.			
Fast pris för ovanstående arbete och leverans:			**2 250 000**
Moms 25 % ingår enligt ovan i offererat pris.			
Betalning mot faktura, betalningsvillkor 30 dagar.			

Hans Ebbersten

Navit AB
Box 50
134 21 Gustavsberg

Besöksadress:
Tistelängsv. 34
139 54 Värmdö

TEL: 08-7479665
FAX: 08-7478776
MOB 070-3709700

Internet
www.navit.se

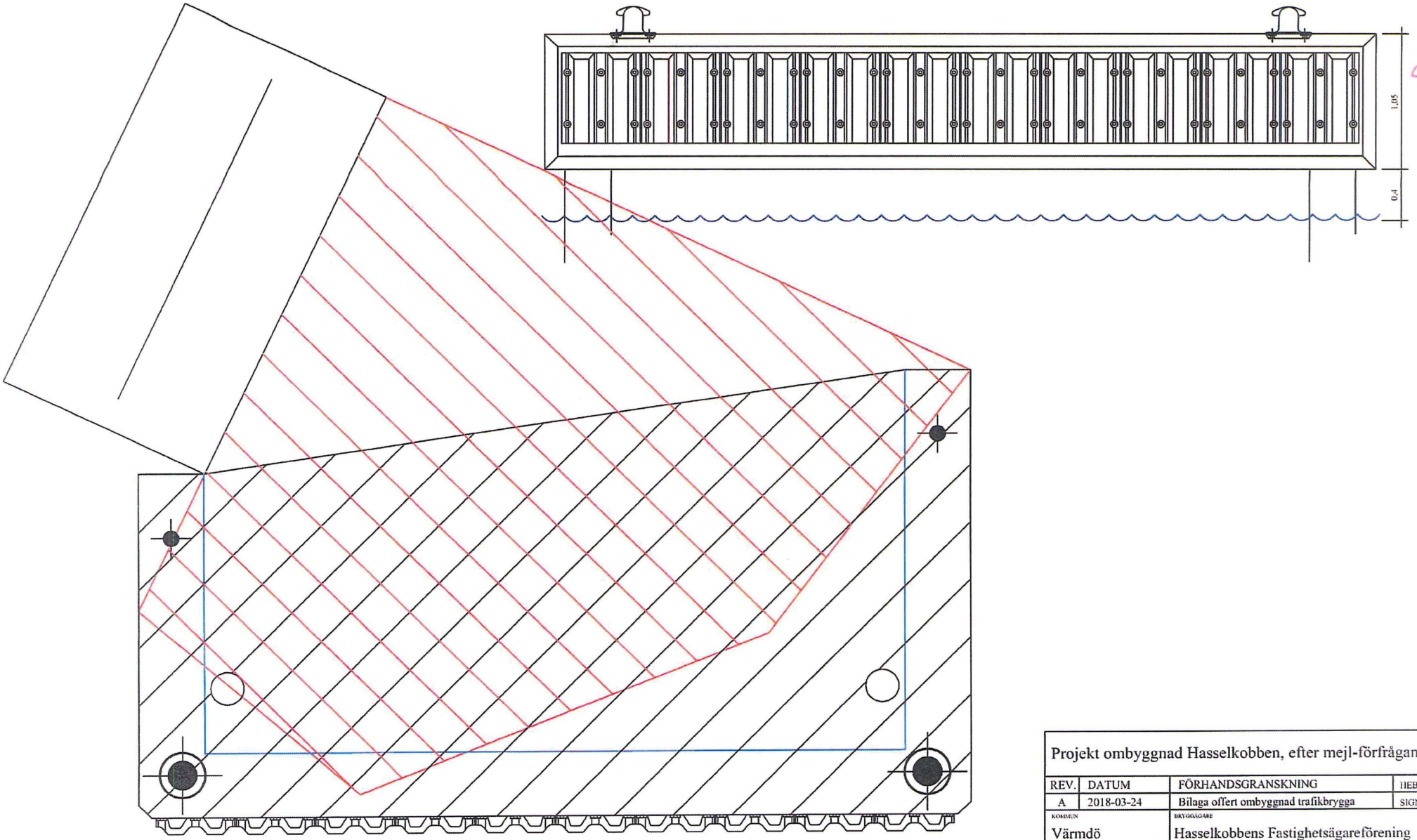
Plusgiro
10284-8

Bankgiro
5908-9300

Org. nummer
556562-0001

VAT: SE556562000101

Bilaga 4

Projekt ombyggnad Hasselkobben, efter mejl-förfrågan

REV.	DATUM	FÖRHANDSGRANSKNING	HEBB
A	2018-03-24	Bilaga offert ombyggnad trafikbrygga	SIGN.

KOMMUN	BRYGGÄGARE
Värmdö	Hasselkobbens Fastighetsägareförening
ANL. BET.	FASTADRESS
Hasselkobben	Trångsundsvägen 13B, 142 63 Trångsund

RITNING AV
NAVIT AB / HANS EBBERSTEN
BOX 50, 134 21 GUSTAVSBERG

©

SKALA	ANLÄGGNING	RITN NR	
n:n	TRAFIKBRYGGA	1	A3

Bilaga 5

Illustration:
Ulf Ståbi

vit reflex

vit reflex

semafor

vit reflex

väntsal

betongbrygga

Linjen friar för landutgrundningen från lilla holmen.

Linjen friar för 1-metersgrundet ca 35 meter ut.

Allmänt:

Angöringen till Hasselkobbens brygga är begränsad med två linjer (se skiss och fotografi) som utgör frimärken för ett grund syd om bryggan och landutgrundningen från holmen ost om Hasselkobben. Beakta även 4-meterskurvan i Advetosystemet.

Ritning från Vaxholms bokhyvel
Sjöblick

Bilaga 6

Oliver Lagerström

From: Indrek Pöldma (Sjöblick) <indrek.poldma@sjoblick.net>
Sent: den 2 april 2018 13:29
To: noras@cnnconsulting.se; Oliver Lagerström
Cc: 'Hans Ebbersten'
Subject: SV: Offert onbyggnad Hasselkobbens Trafikbrygga
Attachments: Skärmklipp 2018-03-22 08.00.44.png

Hej,

Här kommer våra synpunkter på offerten/förslaget.

- Föreslagen åtgärd ser bra ut då den innebär att allt dåligt rivs som jag förstår det
- Bryggans höjd i överkant och underkant ser bra ut, förutsatt att mått är i förhållande till medelvatten
- Bra avfendring och pollarplacering enligt Waxholmsbolagets riktlinjer
- Pollarna bör ha god kontrast mot betong enligt Waxholmsbolagets riktlinjer
- Waxholmsbolagets riktlinjer föreskriver ett räcke på bryggans ena sida. Räcket bör slut ca 1 meter från pollare. Det är svårt att se om det ryms ett räcke
- Waxholmsbolagets riktlinjer föreskriver en bänk på bryggan. Det är svårt att se om det ryms en bänk
- Fartygen anlöper bryggan i kursriktning 310 grader. Det är därför viktigt att bryggans front är vinkelrät mot denna, dvs 220/40 grader. Se även den blåa linjen på bifogad bild

Jag vill slutligen säga att det är, för Waxholmsbolagets trafik, mycket angeläget och välkommet att detta försök görs för att förbättra både tillgängligheten och sjösäkerheten. Hasselkobbens brygga ligger på en av Waxholmsbolagets mest trafikerade linjer mellan Stavsnäs och Sandhamn. Bryggan är idag, utöver dess skick, alltför hög för många fartyg – något som gör av och påstigning svårt vid förhållanden med låga vattenstånd. Bryggans utsatta läge och svåra navigatoriska förhållanden gör också tillägg svåra vid blåsiga väderförhållanden. Hasselkobben är en av de bryggor som mest behöver ställas in i ordinarie trafik på grund av detta. En utformning av bryggan enligt förslaget skulle väsentligt förbättra för såväl resenären som fartygen.

Vänligen Indrek

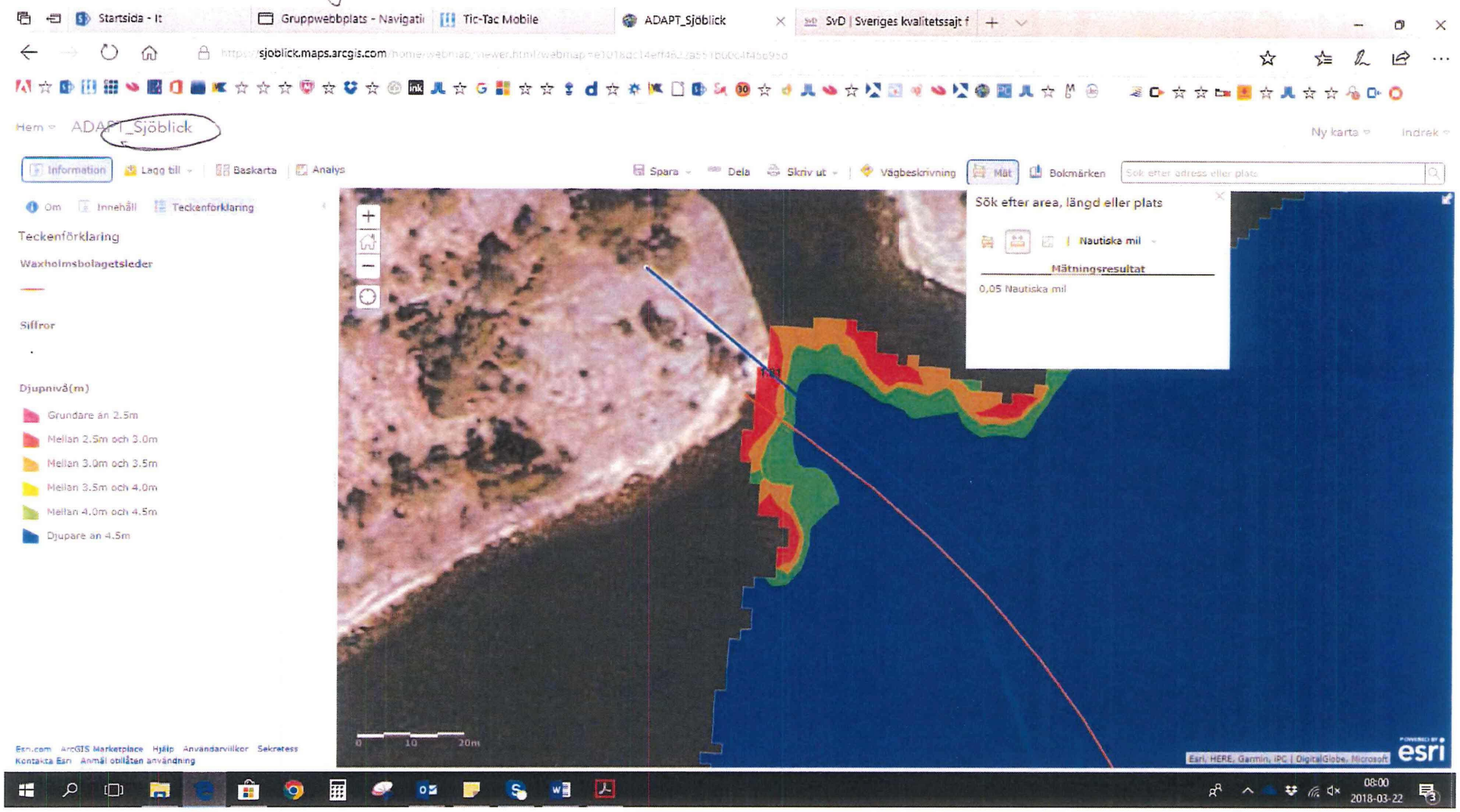
Med vänliga hälsningar
Indrek Pöldma
070 – 444 28 78

Sjöblick AB
Af Pontins väg 6 hus 4
115 21 Stockholm
www.sjoblick.net

SJÖ BLICK
Sjöblick AB bedriver trafikledning och levererar trafiknära tjänster inom trafik, navigation, teknik och IT.

Från: Hans Ebbersten [mailto:hans.ebbersten@navit.se]
Skickat: den 25 mars 2018 15:04
Till: 'Oliver Lagerström' <Oliver.Lagerstrom@mfex.com>

HASSELKOBBEN - bolaga från Sjöblick - email från Indrek Põldma

Stockholms läns landsting

Ankom
Stockholms läns landsting
2018 -06- 19
Dnr TRN 2018-0095

Ansökan om Hållbarhets- och skärgårdsbidrag

Alla fält i blanketten är obligatoriska. Var noggrann med att fylla i korrekta uppgifter. När blanketten är ifylld skriver du ut den och alt 1. scannar och skickar in blanketten till **registrator.trf@sll.se** eller alt 2. skriver ut och skickar in på postadress **Stockholms läns landsting, Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Box 22 550, 104 22 Stockholm.**

1. Inriktning

Typ av projekt enligt kriterier i Riktlinjer för det regionala Hållbarhets- och skärgårdsanslaget: Sätt ett, eller flera X.	
Hållbarhetsbidrag – Bidrag kan beviljas till projekt och verksamhet inom Stockholmsregionen som avser driva en utvecklingsprocess som ligger i linjen med vision, mål och ambitioner i RUFS samt regionala prioriteringar och uppfyller något/några av följande kriterier:	
• Projektet eller verksamheten har hållbar utveckling (social, ekonomiska och ekologiskt perspektiv) som huvudsaklig utgångspunkt.	
1. Är åtgärdsinriktat och stimulera samverkan mellan olika aktörer.	
2. Är kunskapshöjande eller metodutvecklande, t.ex. pilotprojekt.	
3. Stimulerar innovationer och/eller teknikutveckling.	
4. Medfinansiering för projekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.	
Skärgårdsbidrag – Bidrag ur landstingets regionala skärgårdsanslag kan beviljas till projekt och verksamhet som avser att värna eller utveckla kusten och skärgården i Stockholmsregionen. Projekt eller verksamhet ska vara förenliga med att utveckla och värna, natur- och kulturmiljö i linje med vision, mål och ambitioner i RUFS samt den gällande strategin för landsbygds- och skärgårdsutveckling. Projekt eller verksamhet ska uppfylla något/några av följande kriterier:	
1. Verksamhetsbidrag till föreningar och organisationer knutna till internationell samverkan samt till organisationer som företräder skärgården utifrån ett brett perspektiv, med dess olika intressen.	X
2. Bidrag till infrastrukturprojekt som syftar till att öka skärgårdens tillgänglighet.	X
3. Bidrag till projekt på öar utan bro, tunnel eller statlig färja som skapar förutsättningar för boende, verksamhet och rekreation.	
4. Bidrag till medfinansiering för skärgårdsprojekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.	X
Ansökan ska utgå ifrån *Riktlinjer för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget*. Där förvaltningen anser att kriterier för bidrag inte är uppfyllda kommer sökande få meddelande om att ansökan inte att behandlas.	

2. Allmänna uppgifter

Projektets namn: Stämmarsunds Ångbåtsbrygga		
Projektperiod: 1 juli 2018 - 30 juni 2019 Ange projektets start-och slutdatum. Kostnader som uppkommer före eller efter denna period är inte stödberättigade. Slutredovisning av projektet ska ske inom en månad efter projektets slutdatum.		
Sökt belopp från anslaget (högst 50 % av totalkostnad): 478 000	**Projektets totalkostnad**: 1 732 500	**Övrig medfinansiering**: 1 256 000

Stockholms läns landsting

3. Uppgifter om sökanden

Sökande: Stämmarsunds Ångbåtsbrygga	
Juridisk form: Ideell förening t ex ekonomisk förening, stiftelse osv.	
Org.nummer: 802508-5518	**Kontaktperson**: Lennart Fridh
Postadress: Blidövägen 68	**E-postadress**: lennart@jflprojects.se
Postnummer: 760 17	**Telefon**: 070 383 5310
Kommun: Norrtälje	**Webbadress**:
Är sökande momspliktig? ☐ Ja ☒ Nej	

Sammanfattning - Sammanfattning av projektet, innefattande alla delar av ansökan (bakgrund, syfte, mål, bidragskriterier, regional nytta, genomförande, resultatspridning).

Ångbåtsbryggan vid Stämmarsund byggdes i slutet av 1800-talet för att tillförsäkra skärgårdsområdet inom dåvarande Blidö Socken tillgång till snabba transporter mellan näringsidkare och Stockholm. I takt med att skärgårdsområdet utvecklades för fritidsboende och besökande ökade bryggans betydelse och var en av de fasta angöringspunkterna för Blidösundsbolagets olika fartyg. I nuläget angörs också bryggan av Nord-Syd-linjen.
Ångbåtsbryggan har under åren underhållits av olika privata initiativ men de senaste åren har bryggans skick försämrats i sådan mån att Blidösundsbolaget anmält att man efter 2018 inte kan angöra bryggan om den inte renoveras och moderniseras till den nivå som medger reguljär båttrafik. Även det lokala näringslivet har ett stort behov av bryggan som med sin centrala belägenhet på Blidö utnyttjas för i- och urlastning av material till bygdens olika entreprenörer inom bland annat bygg- och anläggningssektorerna.
Därutöver har bryggan varit en viktig förutsättning för olika lokala evenemang som drivits i samverkan mellan olika lokala föreningar inom bygden. Exempel på sådana evenemang är kappseglingen Blidö Runt, Allmoge-båtsseglingen och julmarknader.
Under våren 2017 bildades den ideella föreningen Stämmarsunds Ångbåtsbrygga som efter att markavtal träffats med fastighetsägaren påbörjade planeringen av en renovering av bryggan att genomföras under fjärde kvartalet 2018.
En renovering av bryggan ska ses som en viktig investering i infrastruktur och är en absolut förutsättning för de lokala företag som verkar i området i direkt anslutning till bryggan - Blidö Hamnkrog, Blidö Vandrarhem, Stämmarsunds Gästhamn samt Blidö Bio. På kort sikt säkrar en renovering befintliga verksamheter men på längre sikt planerar föreningen att efter genomförd renovering utveckla nya verksamheter i området. Vi beskriver detta närmare i en bilaga: "Ideskiss-Utveckling av Stämmarsundsområdet".
Under våren har offerter inhämtats och leverantörer valts för att utföra renoveringen under förutsättning att sökta bidrag beviljas. Vidare har Blidösundsbolaget välvilligt ställt expertis till förfogande avseende val av utformning och materialval.
Den totala kostnaden för renovering har beräknats till 1 732 000 där Leaderprogrammet efter vår ansökan beviljat bidrag motsvarande 900 000 som också nyligen godkändes av Jordbruksverket.
I föreningens styrelse ingår två ledamöter som också representerar BUS - Blidöbygden - Utveckling i Samverkan. BUS ska ses som en paraplyorganisation för bygdens lokala föreningar och driver projekt där samverkan eftersträvas för att öka effekten av olika lokala satsningar. BUS har haft samråd med dessa lokala föreningar som ställer sig positiva till projektet och också kommit med förslag till ökat nyttjande av bryggan och närliggande område.
BUS och föreningen samverkar också för att lokalt förankra projektet på bästa sätt bland annat genom informationsmöten och artiklar i bygdens tidning "Öskaret.

Stockholms läns landsting

4 Beskrivning av insatsen/projektet

Koppling till kriterier för bidrag och regional nytta – Ange hur projektet uppfyller de kriterier för bidrag som anges under punkt 1 i ansökan och projektet bidrar till en hållbar utveckling. Vad har projektet för regional nytta?

En renovering av Stämmarsunds Ångbåtsbrygga skapar regional nytta genom att säkerställa en fortsatt reguljär båttrafik och skapa förutsättningar för en vidare utveckling av hela Stämmarsundsområdet.

En renovering av Stämmarsunds Ångbåtsbrygga är en förutsättning för fortsatt verksamhet inom företagen Blidö Hamnkrog och Blidö Vandrarhem som är beroende av fungerande besöksnäring där flertalet besökare anländer via den reguljära båttrafiken.

En renovering av Stämmarsunds Ångbåtsbrygga underlättar de lokal företagens transporter till och från båt. Nuvarande brygga klarar inte större gods samtidigt som området lämpar sig väl för i- och urlastning till exempel för Stämmarsunds Trä & Byggnadsvaror som är beläget i närheten av bryggan.

Området i Stämmarsund har traditionellt utgjort en viktig och naturlig mötesplats med dess belägenhet mitt på Blidö och med gångavstånd till busskommunikation och befintliga företag i området.

Mötesplatsen har också fungerat som centrum för de lokala evenemang som genomförts under åren; kappseglingen Blidö Runt, Allmogeseglingen och marknader.

Stockholms läns landsting

Bakgrund - Frågeställningar att beröra är varför projektet behövs, vilken efterfrågan finns och hur kommer projektet att påverka/förändra situationen?

Utan renovering av nuvarande Stämmarsunds Ångbåtsbrygga kommer Blidösundsbolagets fartyg och Nord-Syd-linjen inte kunna angöra Stämmarsund efter årsskiftet 2018/2019. Den reguljära trafiken genomförs idag på dispens från dessa rederier.

De lokala företag som idag verkar i området är i behov av en fungerande brygga för i- och urlastning och de turistorienterade företagen i området, Blidö Hamnkrog, Blidö Vandrarhem och Blidö Bio behöver den tillströmning som sker genom båttrafiken till området.

En renovering av bryggan skapar också nya förutsättningar för en fortsatt utveckling av området. Det finns flera förslag till nya verksamheter i området omfattande såväl byggande av bostäder som inrättande av olika serviceföretag som till exempel hår- och hudvård, cafeteria, presentshop etc.

Stockholms läns landsting

Syfte och mål - Beskriv vilka effekter som förväntas av projektet samt vilka resultat projektet ska uppnå. Ange hur projektet anknyter till den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS, och planens vision, mål och prioriteringar. Ange även koppling till andra, för landstinget, relevanta planer och program.

En fungerande brygga säkrar en fortsatt reguljär båttrafik till Blidö med angöring i Stämmarsund.

En fungerande brygga säkrar en fortsatt verksamhet inom i området redan etablerade företag.

En fungerande brygga säkrar att tidigare genomförda evenemang kan återupptas som segeltävlingar, seglarskola, marknader m.m

En fungerande brygga markerar också området som en naturlig replipunkt och skapar därmed förutsättningar för en fortsatt utveckling av området med nya verksamheter.

Över tiden är vår bedömning att båttrafiken till Blidö kommer att öka medan biltrafiken kommer att minska. Landstingets satsning på Nord-Syd-linjen skapar förutsättningar för en växande besöksnäring som kommer att gynna redan befintliga företag på Blidö men också skapa underlag för etablering av nya företag.

Stockholms läns landsting

Genomförande/Verksamhetsplan – Tidplan med planerade aktiviteter och insatser samt hur dessa ska utföras. Finns kopplingar till andra liknande verksamheter/projekt? I så fall, på vilket sätt kompletterar projektet befintliga insatser eller nuvarande arbetssätt/metoder?

Föreningen etablerades under våren och tog tidigt kontakt med Leader/Stockholm för att preliminärt undersöka olika former av finansiering.

Under våren genomfördes också besiktning och grundläggande planering av den tänkta renoveringen.

Offertförfrågningar gjordes till fyra olika entreprenadföretag där styrelsen senare valde en av dessa till utförare.

Offertsvaren tillsammans med tillkommande arbeten och kompletteringar gav en totalkostnad på ca 1,7 MSEK.

Under mars-maj utarbetades och uppdaterats en ansökan till Leader och beslut fattades av Leader och Jordbruksverket i maj där föreningen beviljas 900 000 i bidrag.

Parallellt med Leaderansökan genomfördes ett antal möten med Norrtälje Kommun som tidigt ställde sig positiva till projektet och också såg potentialen i området. Kommunen har lovat viss medfinansiering liksom Blidösundsbolaget. Resterande del av totalkostnaden kommer att täckas av privat finansiering.

Nu aktuell planering omfattar tidplanering av renoveringsarbetet som avses genomföras under fjärde kvartalet 2019. Efter genomförd renovering av bryggan kommer viss komplettering att ske genom installation av stege och räddningsutrustning, skyltar m.m.

Under projekttiden garanterar BUS föreningens löpande kostnader för möten, informationsmaterial etc, varför planen för finansiering av projektet enbart omfattar kostnader för renoveringen.

Stockholms läns landsting

Resultatspridning – Beskriv insatser för erfarenhets- och kunskapsutbyte/-spridning samt lärande. Ange hur och när information om projektets resultat kommer att spridas och nyttiggöras av såväl projektets målgrupp som andra aktörer. Beskriv hur det kommuniceras att Stockholms läns landsting är medfinansiär.

Föreningen har informerat om projektet i lokala möten med bygdens lokala föreningar samt skrivit en artikel i bygdens tidning Öskaret som distribueras gratis till alla fastboende samt säljs som lösnummer till fritidsboende och besökande.

När finansieringen av projektet är klar kommer ytterligare information att lämnas genom föreningens FB-sida samt lokala artiklar i Norrtälje Tidning och Öskaret.

Föreningen kommer också att löpande samråda med befintliga företag i området för att löpande fånga upp ideer och förslag till utveckling av området.

Vid nuvarande brygga kommer föreningen att sätta upp en informationstavla som anger tidplan, områdesplan och finansiärer av projektet.

Efter slutfört projekt kommer föreningen att upprätta en slutrapport att tillställas samtliga finansiärer, lokala företag och föreningar samt kommunen.

Övriga upplysningar – Ange hur projektets resultat implementeras i ordinarie strukturer och arbetssätt. Beskriv förankringsprocessen hos berörda aktörer kring projektet.

Föreningen kommer att upprätthålla den löpande förvaltningen av bryggan och ansvarar också för löpande samråd med berörda lokala företag och föreningar samt kommunen.

Föreningen har redan genomfört ett antal åtgärder för att förankra projektet i bygden - genom informationsmöten, artiklar och notiser på föreningens FB-sida.

Genom BUS säkerställs en löpande samverkan med de lokala föreningarna och kommunen.

Nedan finansieringsplan omfattar följande finansiärer;

Leader/Stockholmsbygd	900 000 kr
Norrtälje Kommun	200 000 kr
Landstinget	478 000 kr
Föreningen	155 000 kr

Efter genomförd renovering kommer löpande underhåll att finansieras genom föreningens intäkter i form av avgifter, evenemangsintäkter och medlemsavgifter samt lokala sponsorer.

Stockholms läns landsting

5.Kostnader och finansiering

Kostnadsslag	År 20 18	År 20	År 20	Totalt
Personalkostnader Lönekostnader för personer som direkt deltar i projektarbetet, både anställda av projektägare och externa personer.	0			0
Externa tjänster (köpta tjänster) T ex konsulter och föreläsare, dvs kompetens som köps in utifrån.	1732			1732
Möten, resor och logi T ex lokalkostnader, uppehälle osv.	0			0
Material och utrustning T ex hyra av maskinell utrustning, byggmaterial osv.	0			0
Kommunikation och marknadsföring T ex trycksaker, digital kommunikation osv.	0			0
Kontors- och administrativa utgifter T ex telefon, porto, datakommunikation osv.	0			0
Summa totala kostnader	1732	0	0	1732

Finansiering
I tabellen för finansiering redovisas både egen finansiering och medfinansiering. Finansiering ska, förutom per år, fördelas utifrån om det är kontant- eller direktfinansiering. Nedlagd tid i projekt får tillgodoräknas till högst 50% av den totala medfinansieringen.

	År 20 18	År 20	År 20	Totalt
Egen finansiering				
Kontanta medel Egna investerade pengar.	155			155
Direktfinansiering T ex arbetsinsats (ideella insatser beräknas enligt schablonbelopp på 330 kr/timme), arbetsplats-, mötes- och konferenskostnader.	0			0
Total egen finansiering	155	0	0	155
Övrig medfinansiering				
Kontant medfinansiering Ange medfinansiärer och belopp.	1577			1577
Direkt medfinansiering T ex arbetsinsats, arbetsplats-, mötes- och konferenskostnader. Ange medfinansiärer och belopp.	0			0
Total övrig medfinansiering	1577	0	0	1577
Summa total finansiering	1732	0	0	1732

4. Underskrift – Behörig firmatecknare (~~den~~ som ~~har~~ rätt att teckna avtal) för sökanden

2018-06-19		Lennart Fridh Fred Rosenthal
Datum	Underskrift	Namnförtydligande

PM gällande utveckling av Stämmarsundsområdet Blidö

Stämmarsund – en kort beskrivning

Stämmarsund har alltid haft en central betydelse för Blidöbygden. Nuvarande ångbåtsbrygga anlades när Blidösundsbolaget i början av 1900-talet började trafikera Blidö och idag har området ett fyrtiotal fastigheter med såväl fast- som fritidsboende. I anslutning till ångbåtsbryggan ligger Blidö Hamnkrog med restaurang, vandrarhem och gästhamn. I området finns också Stämmarsunds Trä & Byggnadsvaror samt Blidö Bio. Området har anslutits till kommunalt VA och flera fastigheter har fiberanslutning för telefoni, internet och tv. Ca 5 minuters promenad från bryggan finns anslutning till SL-bussar.

Med sitt centrala läge på Blidö utgör Stämmarsund en naturlig replipunkt för såväl öns befolkning som besökande och turister och det finns konkreta planer hos byggentreprenad företag för fortsatt utveckling av området i form av uppförande av radhus och hyreslägenheter samt mindre lokaler för affärsidkande. En särskild plan har studerat möjligheten att flytta nuvarande vårdcentral till området för att få bättre och mer ändamålsenliga lokaler jämfört med nuvarande lokaler i Blidö Gård. Flera intressenter har anmält intresse för att etablera olika serviceföretag till ett servicecenter i anslutning till vårdcentralen som exempelvis fotvård, frisör och massageverksamhet.

En enligt ovan beskriven utveckling skulle skapa flera nya arbetstillfällen och samtidigt förstärka kundunderlaget för befintliga verksamheter i området samt på sikt förlänga säsongen för flera av de lokala företagen i bygden.

Nuläge

Under 2017 har Blidösundsbolaget som ansvarar för båttrafiken till Blidö aviserat att man inte längre kan godkänna nuvarande ångbåtsbrygga som tilläggsplats då bryggan under en följd av år icke underhållits och därför riskera att rasa. Blidösundsbolaget är dock fortsatt mycket intresserade av tilläggsmöjligheter vid Stämmarsund och har framfört att man även kan vara med och delfinansiera en upprustning.

Bryggan vid Stämmarsund är också viktig för besöksnäringen då turister som bokat restaurangen och/eller vandrarhemmet idag i huvudsak anländer sjövägen.

På samma sätt kommer många av bygdens byggnadsföretag till Stämmarsunds Trä & Byggnadsvaror för att hämta material till kunder på de kringliggande öarna som saknar färjeförbindelse.

Byggherrarna bakom ovan nämnda planer på bebyggelse av radhus och hyreslägenheter förutsätter en fungerande båttrafik med tilläggsmöjligheter i Stämmarsund.

Vision för utveckling av Stämmarsundsområdet

Området ska utvecklas på ett hållbart sätt med positiva konsekvenser för miljön. Den unika skärgårdskulturen ska bevaras men utvecklas för att tillgodose besöksnäringens behov. Aktiva företag i området ska samverka för att utveckla området och gemensamt marknadsföra denna destination.

En upprustning av ångbåtsbryggan är en förutsättning för en utveckling av området. I planerad upprustning inkluderas uppförande av en kioskbyggnad med sedvanligt kiosksortiment där byggnaden också kan utgöra ett mottagningscenter för försändelser som tidningar, paket och bud. Byggnaden bemannas också med kontor för gästhamnen. Kiosken kan också hysa personal för lokal turistinformation och samarbeta med befintliga leverantörer i bygden, t e x bageri och livsmedelshandel.

I samarbete med Hamnkrogen kan större seglingsevenemang arrangeras och tidigare genomförda projekt som kappseglingen Blidö Runt, Allmogebåtsdagen och Ålandskryssningen kan återupptas.

En bebyggelse med radhus och hyreslägenheter svarar väl mot dagens efterfrågan dels från äldre bofasta som önskar ett seniorboende och dels från bygdens ungdomar som idag i stort sett saknar alternativ till att bo kvar hemma.

Ett servicecenter med en vårdcentral som centralpunkt kompletteras med lokaler för olika tjänster som till exempel hårvård, fotvård och massage.

Ett förverkligande av visionen planeras medföra flera nya arbetstillfällen förutom befintlig personal i vårdcentralen och personal i de olika serviceföretagen.

Projekt och Tidplan

Under 2017 har en ideell förening med representanter för de olika intressenterna bildats för att samordna planerade insatser och föreningen har inledningsvis fokuserat på en restauration av ångbåtsbryggan då denna är en förutsättning för genomförandet av utvecklingsplanen för området.

Under 2017 upprättas preliminära ritningar och skisser över området. Offertförfrågningar ställs till ett urval leverantörer och entreprenörer och presumtiva finansiärer kontaktas.

Under 2018 rustas nuvarande ångbåtsbrygga så att den motsvarar allmänna krav för den reguljära båttrafiken och samråd sker löpande med Blidösundsbolaget och Norrtälje kommun. Under 2018 påbörjas också byggnationen av radhus och hyreslägenheter inklusive lokaler för vårdcentral och serviceföretag.

Från: Christina Larsson
Till: Christer Johansson; TRF Funk Registrator
Kopia: "Malin Täppefur"; "Bertil Forsberg"
Ärende: SV: Ansökan
Datum: den 26 juni 2018 09:19:43
Bilagor: image001.png
image002.png
image003.png

Hej!

Tack för detta. Vi kommer att behandla er ansökan så snart som möjligt och återkommer om vi har frågor. Beslut kommer tidigast tas 27 september.

Vänligen
Christina Larsson

Christina Larsson
Regionplanerare
Tillväxtavdelningen

Direkt: 08-123 144 92
Mobil: 0730-92 44 92
E-post: christina.larsson@sll.se

Stockholms läns landsting
Tillväxt- och regionplaneförvaltningen
Box 22550, 104 22 Stockholm
Norra stationsgatan 69
Telefon: 08-123 130 00
www.rufs.se
www.sll.se

Från: Christer Johansson [mailto:christer@slb.nu]
Skickat: den 26 juni 2018 09:03
Till: Christina Larsson <christina.larsson@sll.se>
Kopia: 'Malin Täppefur' <malin@slb.nu>; 'Bertil Forsberg' <bertil.forsberg@umu.se>
Ämne: Ansökan

Hej Christina,
Vi skickar härmed in en ansökan om hållbarhetsbidrag.
Den kommer även skickas underskriven via posten till

Stockholms läns landsting
Tillväxt- och regionplaneförvaltningen
Box 22550, 104 22 Stockholm

Mvh
Christer Johansson
Miljöutredare/Professor

Slb-analys Miljöförvltningen *Besök: Flemingg 4 (Tekniska nämndhuset)*	Institutionen för miljövetenskap och analytisk kemi Stockholms universitet *Besök: Svante Arrhenius väg 8*

Box 8136, 104 20 Stockholm
Tel. 08-508 28 931/076-12 28 931
christer@slb.nu
http://www.slb.nu

(Geovetenskapens hus)
106 91 Stockholm
076 12 28 931
Christer.johansson@aces.su.se
http://www.aces.su.se

Information om behandling av personuppgifter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Stockholms stad är personuppgiftsansvarig för behandlingen av dina personuppgifter. All skriftlig kommunikation med oss blir allmän handling och kan komma att diarieföras, lämnas ut till andra och arkiveras. Vi behandlar dina personuppgifter för att kommunicera med dig inom vår verksamhet.

Läs gärna hela vår information om behandling av personuppgifter på www.stockholm.se/miljoforvaltningen/dataskydd. Där beskriver vi dina rättigheter och hur vi samlar in och behandlar dina personuppgifter.

Stockholms läns landsting

Ansökan om Hållbarhets- och skärgårdsbidrag

Alla fält i blanketten är obligatoriska. Var noggrann med att fylla i korrekta uppgifter. När blanketten är ifylld skriver du ut den och alt 1. scannar och skickar in blanketten till **registrator.trf@sll.se** eller alt 2. skriver ut och skickar in på postadress **Stockholms läns landsting, Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Box 22 550, 104 22 Stockholm.**

1. Inriktning

Typ av projekt enligt kriterier i Riktlinjer för det regionala Hållbarhets- och skärgårdsanslaget: Sätt ett, eller flera X.	
Hållbarhetsbidrag – Bidrag kan beviljas till projekt och verksamhet inom Stockholmsregionen som avser driva en utvecklingsprocess som ligger i linjen med vision, mål och ambitioner i RUFS samt regionala prioriteringar och uppfyller något/några av följande kriterier:	
• Projektet eller verksamheten har hållbar utveckling (social, ekonomiska och ekologiskt perspektiv) som huvudsaklig utgångspunkt.	X
1. Är åtgärdsinriktat och stimulera samverkan mellan olika aktörer.	X
2. Är kunskapshöjande eller metodutvecklande, t.ex. pilotprojekt.	X
3. Stimulerar innovationer och/eller teknikutveckling.	
4. Medfinansiering för projekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.	X
Skärgårdsbidrag – Bidrag ur landstingets regionala skärgårdsanslag kan beviljas till projekt och verksamhet som avser att värna eller utveckla kusten och skärgården i Stockholmsregionen. Projekt eller verksamhet ska vara förenliga med att utveckla och värna, natur- och kulturmiljö i linje med vision, mål och ambitioner i RUFS samt den gällande strategin för landsbygds- och skärgårdsutveckling. Projekt eller verksamhet ska uppfylla något/några av följande kriterier:	
1. Verksamhetsbidrag till föreningar och organisationer knutna till internationell samverkan samt till organisationer som företräder skärgården utifrån ett brett perspektiv, med dess olika intressen.	
2. Bidrag till infrastrukturprojekt som syftar till att öka skärgårdens tillgänglighet.	
3. Bidrag till projekt på öar utan bro, tunnel eller statlig färja som skapar förutsättningar för boende, verksamhet och rekreation.	
4. Bidrag till medfinansiering för skärgårdsprojekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.	
Ansökan ska utgå ifrån *Riktlinjer för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget*. Där förvaltningen anser att kriterier för bidrag inte är uppfyllda kommer sökande få meddelande om att ansökan inte att behandlas.	

2. Allmänna uppgifter

Projektets namn: Hälsonyttan med Norra Länken		
Projektperiod: 2018-10-01 - 2020-03-31 Ange projektets start-och slutdatum. Kostnader som uppkommer före eller efter denna period är inte stödberättigade. Slutredovisning av projektet ska ske inom en månad efter projektets slutdatum.		
Sökt belopp från anslaget (högst 50 % av totalkostnad): 560 000	**Projektets totalkostnad**: 1 127 320	**Övrig medfinansiering**: 567 320

Stockholms läns landsting

3. Uppgifter om sökanden

Sökande: SLB analys, MIljöförvaltningen	
Juridisk form: Kommun t ex ekonomisk förening, stiftelse osv.	
Org.nummer: 212000-0142	**Kontaktperson**: Christer Johansson
Postadress: Box 8136	**E-postadress**: christer@slb.nu
Postnummer: 10420	**Telefon**: 08-50828931
Kommun: Stockholm	**Webbadress**: http://www.slb.nu
Är sökande momspliktig? ☒ Ja ☐ Nej	

Sammanfattning - Sammanfattning av projektet, innefattande alla delar av ansökan (bakgrund, syfte, mål, bidragskriterier, regional nytta, genomförande, resultatspridning).

Mot bakgrund av att Norra länken anses som en mycket betydelsefull åtgärd för att förbättra miljön och hälsan för stadens invånare är det väl motiverat att säkert påvisa de kvantitativa (positiva) effekterna av projektet. Internationellt sett finns få trafikprojekt som potentiellt kan ha så stora hälsofrämjande effekter som Norra länken. I en studie som genomfördes tidigare påvisades en sänkning av blodtrycket bland boende på Valhallavägen jämfört med en kontrollgrupp bestående av boende på Sveavägen, men sänkningen var inte helt statistiskt säkerställd ($p<0,08$). En dagboksstudie visade mindre besvär av avgaser för boende längs Valhallavägen. Undersökningarna som gjordes då inföll dock kort tid efter att Norra Länken tunneln öppnat. Förra året blev den sista delen av Norra länken klar. Nu har Trafikverket beviljat ett nytt anslag till SLB-analys i syfte att upprepa mätningarna som gjordes år 2015. Avsikten med ansökan till Landstinget är därför att upprepa studien för att avgöra om hälsoeffekterna av trafikförändringen längs Valhallavägen sedan Norra Länken öppnades blivit tydligare och skillnaderna ökat jämfört med kontrollgruppen. Vi avser också att kvantifiera relationen mellan inomhus- och utomhushalter i några lägenheter och undersöka hur detta beror av t ex på vilket våningsplan man bor.

I och med lägre luftföroreningsnivåer och minskat buller vill staden bygga nya bostäder längs västra Valhallavägen, vilket dock bedöms vara olämpligt p g a luftkvaliteten. De nya mätningarna bidrar till att öka kunskapen om detta.

Målet är att visa på den förväntade hälsonyttan med en mycket omfattande infrastrukturinvestering genom att analysera betydelsen av minskad luftföroreningshalt vid bostaden med en faktisk studie av berörda personers förändring i exponering och hälsa.

Projektet ligger i linje med RUFS 2050 eftersom ett av målen är att allt färre av länets invånare ska besväras av luftföroreningar och buller. För detta krävs analyser av åtgärders effekter. Projektet delfinansieras av Trafikverket (redan beslutade medel). Miljöförvaltningen bidrar med egna medel. Norra länken är ett projekt som berör trafikanter i en stor del av länet. Nyttan av stora infrastrukturprojekt som Norra Länken är av stort intresse för trafikplanerare i regionen. Projektet är interdisciplinärt och omfattar mätningar, modellberäkningar och hälsoundersökningar.

Hälsostudien bygger på att uppföljning av de två grupper av boende som rekryterades inför trafikomläggningen, dvs interventionsgruppen om 43 personer (Vallhallavägen) och kontrollgruppen om 37 personer. Vi bedömer att minst 35 + 30 personer bor kvar och ställer upp på uppföljningen. Deltagare i båda grupperna kommer att följas upp samma årstid och med samma metoder som tidigare. Vid undersökningen rapporterar man aktiviteter (bl a tid i trafik) under de senaste dygnen, och eventuella hälsoproblem (förkylningar mm). Forskningssköterskor mäter lungfunktion (PEF, FEV1), maximala luftflödet i näsan (PNIF) som indikator på svullna slemhinnor i näsan/rinit, NO i utaningsluft (FENO – en markör för inflammation i lungorna), blodtryck i vila samt utförde ett luktidentifikationstest. Hos ungefär hälften av deltagarna kommer även avgashalten inomhus att mätas med diffusionsprovtagare för NO2. Hypotesen är att värdena har utvecklats bättre för interventionsgruppen efter drifttagandet och en större förbättring av luftmiljön i bostadens närhet har skett.

Resultaten sprids via skriftliga rapporter och muntliga presentationer på seminarier/konferenser. Målet är även att publicera resultaten i en vetenskaplig tidskrift.

Stockholms läns landsting

4 Beskrivning av insatsen/projektet

Koppling till kriterier för bidrag och regional nytta – Ange hur projektet uppfyller de kriterier för bidrag som anges under punkt 1 i ansökan och projektet bidrar till en hållbar utveckling. Vad har projektet för regional nytta?

Projektet ligger väl i linje med RUFS 2050 eftersom ett viktigt mål för hållbar en stadsutveckling är att allt färre av länets invånare besväras av luftföroreningar och buller.

För att kunna avgöra om färre besväras av luftföroreningar och buller behövs konsekvensanalyser av olika åtgärders effekter. I regionen sker mycket omfattande satsningar på vägtunnlar för att öka framkomligheten och även minska hälsopåverkan genom att luftföroreningsutsläppen och bullernivåerna minskar längs gator där många bor och vistas. Norra länken är ett projekt som berör trafikanter i en stor del av länet.

Mätningarna bidrar också till att öka kunskapen om luftkvalitetssituationen omkring stadsutvecklingsområdet Västra Valhallavägen, där planerna på nya bostäder är vilande på grund av att normerna för luftkvaliteten i området bedöms överskridas för närvarande.

Projektet delfinansieras av Trafikverket (redan beslutade medel). Miljöförvaltningen bidrar med egna medel.

Stockholms läns landsting

Bakgrund - Frågeställningar att beröra är varför projektet behövs, vilken efterfrågan finns och hur kommer projektet att påverka/förändra situationen?

Norra länken, ett av Norra Europas största vägtunnelprojekt, förväntas ha mycket stor positiv effekt på luftförorenings- och bullernivåer längs Lidingövägen, Valhallavägen, Björnnäsvägen och delar av innerstaden. Innan Norra länken fanns gick transporter, ibland med farligt gods, med lastbilar längs gator i Stockholm, framförallt Valhallavägen och Lidingövägen. Valhallavägen hade bland de högsta halterna av partiklar och kvävedioxid av alla gator i Stockholmsregionen (och i Sverige). Halterna överskred gällande gränsvärden. Norra länkens mål var att skapar en bättre miljö för boende, gående och cyklister samt minskad trängsel med tillhörande trafikproblem. Miljö- och hälsovinsterna beräknades bli stora då nästan all tung trafik och en stor del av personbilstrafiken leds in i tunnlar under mark, vilket förväntades innebära stora minskningar av luftföroreningar och buller för hårt trafikerade gator. Trafikverkets mål med Norra länken var också att Nationalstadsparken, vattendragen och den övriga naturen inte skulle påverkas negativt. Norra länken går under Nationalstadsparken vilket innebär att trafiken genom Lill-Jansskogen har försvunnit. Trafiken på Baron Rålambs väg och Björnnäsvägen genererade inte bara buller och avgaser utan delade också skogen i två delar. Genom att stänga av Baron Rålambs väg, och bara tillåta cyklar och kollektivtrafik, skulle området att bli attraktivare som friluftsområde.

Det som gör detta projekt speciellt angeläget är att det är svårt att höja kunskaperna om hälsovinsterna av att minska den lokala trafikbelastningen utan att göra fallstudier av åtgärders nytta. Internationellt sett finns få projekt i denna omfattning, som potentiellt kan ha så stora hälsofrämjande effekter som Norra länken. I och med lägre luftföroreningsnivåer och minskat buller planerar staden nu nya bostäder längs västra Valhallavägen, vilket gör det angeläget att fastlägga om miljön verkligen förbättrats i området.

Våra kunskaper om luftföroreningars hälsoeffekter baseras idag främst på jämförelser mellan platser, d v s att olika personer exponeras i olika utsträckning. Erfarenheterna av interventionsstudier, som direkt kan påvisa hälsonytta av en åtgärd, är få. Analyser av eventuell nytta av stora infrastrukturprojekt som Norra Länken är därför av stort intresse för hälsoforskare, miljöutredare, planerare och beslutsfattare på olika nivåer i regionen.

Projektets avnämare är i första hand Trafikverket, trafik- och miljöförvaltningarna i Stockholm och närliggande kommuner, de boende i Stockholm, Astma Allergiförbundet, Naturvårdsverket och forskare inom miljömedicin och atmosfärvetenskap.

Stockholms läns landsting

Syfte och mål - Beskriv vilka effekter som förväntas av projektet samt vilka resultat projektet ska uppnå. Ange hur projektet anknyter till den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS, och planens vision, mål och prioriteringar. Ange även koppling till andra, för landstinget, relevanta planer och program.

Målet är att kvantifiera vad Norra länken har betytt för fordonsutsläppen, luftkvaliteten och hälsorisker samt hälsan i en uppföljd grupp av boende. Mätningar i kombination med modellberäkningar ligger till grund för hälsostudien, vars syfte är att analysera exponering och hur olika hälsoindikatorer gällande risken för allvarliga och kroniska effekter har förändrats, och vad detta betyder för folkhälsan.

Projektets mål ligger väl i linje med Landstingets Regionala utvecklingsplan för Stockholmsregionen och folkhälsopolicyn. Vägtrafiken står för en stor del av regionens miljörelaterade effekter. Tidigare studier visar att utsläppen från vägtrafiken innebär stora kostnader för samhället i form av sjukvård och förlorade levnadsår.

Stockholms läns landsting

Genomförande/Verksamhetsplan – Tidplan med planerade aktiviteter och insatser samt hur dessa ska utföras. Finns kopplingar till andra liknande verksamheter/projekt? I så fall, på vilket sätt kompletterar projektet befintliga insatser eller nuvarande arbetssätt/metoder?

Projektet är interdisciplinärt och genomförs i samarbete mellan luftföroreningsexperter vid Miljöförvaltningen i Stockholm (SLB analys, som även ansvarar för Östra Sveriges Luftvårdsförbunds luftövervakning) och miljömedicinska forskare vid Umeå universitet. Stöd från Miljöfonden söks för 50 % av kostnaderna, som till största delen utgörs av kostnader som tillkommer för hälsostudien utöver studien av förändringar i luftföroreningshalter. Trafikverket och Miljöförvaltningen i Stockholm bidrar med resterande medel och resurser som krävs.

Föroreningshalterna i form av partiklar och kväveoxider längs Valhallavägen mäts på två platser. Mätningarna görs kontinuerligt med 15 minuters upplösning och innefattar PM10, PM2,5, PM1, antalet partiklar i 32 olika storlekar, sotpartiklar, NOx och NO2. Mätningarna görs vid i) Roslagstull i anslutning till tunnelmynningen och längs Valhallavägen, Lidingövägen och Björnnäsvägen (som går genom Liljansskogen mellan Stadion och Frescati), med kontinuerliga mätningar på en plats och passiva provtagare (veckomedelvärden) för NO2 och NOx på ytterligare 5 platser. Dessutom görs mätningar av NOx, PM10 och sotpartiklar längs Sveavägen. De senare används som referens för jämförelse med Valhallavägen och Roslagstull. Mätningarna av luftföroreningar påbörjas i november 2018 och pågår t om maj 2019.

Trafikkontorets trafikräkningar längs Sveavägen, Valhallavägen och Lidingövägen under oktober 2018 bidrar också till att uppskatta hur utsläppen förändrats.

Hälsostudien bygger på att två grupper av boende följs upp, en interventionsgrupp (Vallhallavägen) och en kontrollgrupp (Sveavägen) med liknande sammansättning. Den ursprungliga studien avsågs inkludera minst 30 personer i vardera grupp. Interventionsgruppen kom att bestå av 43 personer och kontrollgruppen av 37 personer. Vi bedömer att minst 35 + 30 personer bor kvar och ställer upp på uppföljningen. Personerna längs aktuella gator rekryteras via brev/annons. Vid rekrytering uppges syftet vara att en undersökning med avseende på främst graden av problem i luftvägarna under olika delar av året med varierande miljöförhållanden.

Deltagare i båda grupperna kommer att följas upp samma årstid (februari) och med samma metoder som tidigare. Vid undersökningen rapporterar man aktiviteter (bl a tid i trafik) under de senaste dygnen, och eventuella hälsoproblem (förkylningar mm).

Undersökningar äger rum under morgon-förmiddag i särskilt lokal i området. Forskningssköterskor mäter då lungfunktion (PEF, FEV1 mm), maximala luftflödet i näsan (PNIF) som indikator på svullna slemhinnor i näsan/rinit, NO i utaningsluft (FENO – en markör för inflammation i lungorna), tar blodtryck samt gör ett luktidentifikationstest.

Hos ungefär hälften av deltagarna kommer även avgashalten inomhus att mätas under en vecka med diffusionsprovtagare för NO2, så att infiltrationen kan studeras utifrån bl a våningsplan och typ av ventilation.

Etiktillståndet från förra undersökningen kommer att behöva förnyas.

Stockholms läns landsting

Resultatspridning – Beskriv insatser för erfarenhets- och kunskapsutbyte/-spridning samt lärande. Ange hur och när information om projektets resultat kommer att spridas och nyttiggöras av såväl projektets målgrupp som andra aktörer. Beskriv hur det kommuniceras att Stockholms läns landsting är medfinansiär.

Resultaten kommer att redovisas i en skriftlig rapport som publiceras på Östra Sveriges Luftvårdsförbunds hemsida och skickas ut till medlemmarna i förbundet. Vidare förutses att resultaten kommer att presenteras vid seminarier i Sverige, någon internationell konferens, och spridas till kommunerna, länsstyrelserna och landstingen (via medlemskapet i Luftvårdsförbundet), Naturvårdsverket, Trafikverket och andra berörda myndigheter på nationell nivå.

Avsikten är också att skicka in resultaten för vetenskaplig granskning och internationell publicering.

Övriga upplysningar – Ange hur projektets resultat implementeras i ordinarie strukturer och arbetssätt. Beskriv förankringsprocessen hos berörda aktörer kring projektet.

Projektets avnämare är i första hand Trafikverket, Trafikkontoret i Stockholm och Stockholms stads Miljöförvaltning, Trafikkontor, stads- och exploateringskontor samt även andra närliggande kommuner. Andra intressenter är de boende i Stockholm, Astma Allergiförbundet, Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten och forskare inom miljömedicin och atmosfärvetenskap.

Vi avser att bjuda in berörda aktörer, såsom Trafikverket, berörda trafik- och miljökontor, Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten och representanter för berörda ideella organisationer exempelvis Astma Allergiförbundet, till ett seminarium där resultaten redovisas och diskuteras.

Stockholms läns landsting

5.Kostnader och finansiering

Kostnadsslag	År 2018	År 2019	År 2020	Totalt
Personalkostnader Lönekostnader för personer som direkt deltar i projektarbetet, både anställda av projektägare och externa personer.	185560	581760	40000	807320
Externa tjänster (köpta tjänster) T ex konsulter och föreläsare, dvs kompetens som köps in utifrån.				0
Möten, resor och logi T ex lokalkostnader, uppehälle osv.		60000	10000	70000
Material och utrustning T ex hyra av maskinell utrustning, byggmaterial osv.	80000	40000		120000
Kommunikation och marknadsföring T ex trycksaker, digital kommunikation osv.			10000	10000
Kontors- och administrativa utgifter T ex telefon, porto, datakommunikation osv.		120000		120000
Summa totala kostnader	265560	801760	60000	1127320
Finansiering I tabellen för finansiering redovisas både egen finansiering och medfinansiering. Finansiering ska, förutom per år, fördelas utifrån om det är kontant- eller direktfinansiering. Nedlagd tid i projekt får tillgodoräknas till högst 50 % av den totala medfinansieringen.				
	År 2018	**År 2019**	**År 2020**	**Totalt**
Egen finansiering				
Kontanta medel Egna investerade pengar.				0
Direktfinansiering T ex arbetsinsats (ideella insatser beräknas enligt schablonbelopp på 330 kr/timme), arbetsplats-, mötes- och konferenskostnader.	14880	44640		59520
Total egen finansiering	14880	44640	0	59520
Övrig medfinansiering				
Kontant medfinansiering Ange medfinansiärer.				0
Direkt medfinansiering T ex arbetsinsats, arbetsplats-, mötes- och konferenskostnader. Ange medfinansiärer.	150680	357120		507800
Total övrig medfinansiering	150680	357120	0	507800
Summa total finansiering	165560	401760	0	567320

Stockholms läns landsting

4. Underskrift – Behörig firmatecknare (den som har rätt att teckna avtal) för sökanden

Datum	Underskrift	Namnförtydligande

Från: Rickard Zander
Till: TRF Funk Registrator
Ärende: Ansökan om regional hållbarhet- Norrtälje kommun
Datum: den 16 juli 2018 16:28:44
Bilagor: ansokningsblankett_hallbarhets-och-skargardsbidraget-2018 Adekvat mångfald i nutid och framtid.pdf
BUDGET Restaurering av Norrtälje å n Vattenliv i Norrtäljeån.pdf
Tidplan projekt restaurering av å-rummet mellan lilla brogatan och kvarngårdsbron.xlsx

---

Hej!

Härmed ansöker Norrtälje kommun om anslag för regional hållbarhet.
Vi har gjort en ansökan till Jordbruksverket för EU bidrag gällande vattenliv i norrtälje-ån där vi vill använda er som medfinansiär.

Ansökan till Jordbruksverket har journalnummer: 2018-2678-1

Återkoppla gärna till mig.

Med vänliga hälsningar

Rickard Zander
Projektledare

Gata/parkavdelningen
Norrtälje kommun
Box 800, 761 28 Norrtälje
Besök: Estunavägen 14

Tel direkt/mobil: 0176-713 06 /073 962 35 75

rickard.zander@norrtalje.se
www.facebook.com/norrtalje
www.twitter.com/norrtalje
www.norrtalje.se

Stockholms läns landsting

Ansökan om Hållbarhets- och skärgårdsbidrag

Alla fält i blanketten är obligatoriska. Var noggrann med att fylla i korrekta uppgifter. När blanketten är ifylld skriver du ut den och alt 1. scannar och skickar in blanketten till **registrator.trf@sll.se** eller alt 2. skriver ut och skickar in på postadress **Stockholms läns landsting, Tillväxt- och regionplaneförvaltningen, Box 22 550, 104 22 Stockholm.**

1. Inriktning

Typ av projekt enligt kriterier i Riktlinjer för det regionala Hållbarhets- och skärgårdsanslaget: Sätt ett, eller flera X.	
Hållbarhetsbidrag – Bidrag kan beviljas till projekt och verksamhet inom Stockholmsregionen som avser driva en utvecklingsprocess som ligger i linjen med vision, mål och ambitioner i RUFS samt regionala prioriteringar och uppfyller något/några av följande kriterier:	
• Projektet eller verksamheten har hållbar utveckling (social, ekonomiska och ekologiskt perspektiv) som huvudsaklig utgångspunkt.	X
1. Är åtgärdsinriktat och stimulera samverkan mellan olika aktörer.	X
2. Är kunskapshöjande eller metodutvecklande, t.ex. pilotprojekt.	X
3. Stimulerar innovationer och/eller teknikutveckling.	
4. Medfinansiering för projekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.	X
Skärgårdsbidrag – Bidrag ur landstingets regionala skärgårdsanslag kan beviljas till projekt och verksamhet som avser att värna eller utveckla kusten och skärgården i Stockholmsregionen. Projekt eller verksamhet ska vara förenliga med att utveckla och värna, natur- och kulturmiljö i linje med vision, mål och ambitioner i RUFS samt den gällande strategin för landsbygds- och skärgårdsutveckling. Projekt eller verksamhet ska uppfylla något/några av följande kriterier:	
1. Verksamhetsbidrag till föreningar och organisationer knutna till internationell samverkan samt till organisationer som företräder skärgården utifrån ett brett perspektiv, med dess olika intressen.	
2. Bidrag till infrastrukturprojekt som syftar till att öka skärgårdens tillgänglighet.	
3. Bidrag till projekt på öar utan bro, tunnel eller statlig färja som skapar förutsättningar för boende, verksamhet och rekreation.	
4. Bidrag till medfinansiering för skärgårdsprojekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.	
Ansökan ska utgå ifrån *Riktlinjer för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget*. Där förvaltningen anser att kriterier för bidrag inte är uppfyllda kommer sökande få meddelande om att ansökan inte att behandlas.	

2. Allmänna uppgifter

Projektets namn: Hälsonyttan med Norra Länken		
Projektperiod: 2018-10-01 - 2020-03-31 Ange projektets start-och slutdatum. Kostnader som uppkommer före eller efter denna period är inte stödberättigade. Slutredovisning av projektet ska ske inom en månad efter projektets slutdatum.		
Sökt belopp från anslaget (högst 50 % av totalkostnad): 560 000	**Projektets totalkostnad**: 1 127 320	**Övrig medfinansiering**: 567 320

Stockholms läns landsting

3. Uppgifter om sökanden

Sökande: SLB analys, MIljöförvaltningen	
Juridisk form: Kommun t ex ekonomisk förening, stiftelse osv.	
Org.nummer: 212000-0142	**Kontaktperson**: Christer Johansson
Postadress: Box 8136	**E-postadress**: christer@slb.nu
Postnummer: 10420	**Telefon**: 08-50828931
Kommun: Stockholm	**Webbadress**: http://www.slb.nu
Är sökande momspliktig? ☒ Ja ☐ Nej	

Sammanfattning - Sammanfattning av projektet, innefattande alla delar av ansökan (bakgrund, syfte, mål, bidragskriterier, regional nytta, genomförande, resultatspridning).

Mot bakgrund av att Norra länken anses som en mycket betydelsefull åtgärd för att förbättra miljön och hälsan för stadens invånare är det väl motiverat att säkert påvisa de kvantitativa (positiva) effekterna av projektet. Internationellt sett finns få trafikprojekt som potentiellt kan ha så stora hälsofrämjande effekter som Norra länken. I en studie som genomfördes tidigare påvisades en sänkning av blodtrycket bland boende på Valhallavägen jämfört med en kontrollgrupp bestående av boende på Sveavägen, men sänkningen var inte helt statistiskt säkerställd ($p<0,08$). En dagboksstudie visade mindre besvär av avgaser för boende längs Valhallavägen. Undersökningarna som gjordes då inföll dock kort tid efter att Norra Länken tunneln öppnat. Förra året blev den sista delen av Norra länken klar. Nu har Trafikverket beviljat ett nytt anslag till SLB-analys i syfte att upprepa mätningarna som gjordes år 2015. Avsikten med ansökan till Landstinget är därför att upprepa studien för att avgöra om hälsoeffekterna av trafikförändringen längs Valhallavägen sedan Norra Länken öppnades blivit tydligare och skillnaderna ökat jämfört med kontrollgruppen. Vi avser också att kvantifiera relationen mellan inomhus- och utomhushalter i några lägenheter och undersöka hur detta beror av t ex på vilket våningsplan man bor.

I och med lägre luftföroreningsnivåer och minskat buller vill staden bygga nya bostäder längs västra Valhallavägen, vilket dock bedöms vara olämpligt p g a luftkvaliteten. De nya mätningarna bidrar till att öka kunskapen om detta.

Målet är att visa på den förväntade hälsonyttan med en mycket omfattande infrastrukturinvestering genom att analysera betydelsen av minskad luftföroreningshalt vid bostaden med en faktisk studie av berörda personers förändring i exponering och hälsa.

Projektet ligger i linje med RUFS 2050 eftersom ett av målen är att allt färre av länets invånare ska besväras av luftföroreningar och buller. För detta krävs analyser av åtgärders effekter. Projektet delfinansieras av Trafikverket (redan beslutade medel). Miljöförvaltningen bidrar med egna medel. Norra länken är ett projekt som berör trafikanter i en stor del av länet. Nyttan av stora infrastrukturprojekt som Norra Länken är av stort intresse för trafikplanerare i regionen. Projektet är interdisciplinärt och omfattar mätningar, modellberäkningar och hälsoundersökningar.

Hälsostudien bygger på att uppföljning av de två grupper av boende som rekryterades inför trafikomläggningen, dvs interventionsgruppen om 43 personer (Vallhallavägen) och kontrollgruppen om 37 personer. Vi bedömer att minst 35 + 30 personer bor kvar och ställer upp på uppföljningen. Deltagare i båda grupperna kommer att följas upp samma årstid och med samma metoder som tidigare. Vid undersökningen rapporterar man aktiviteter (bl a tid i trafik) under de senaste dygnen, och eventuella hälsoproblem (förkylningar mm). Forskningssköterskor mäter lungfunktion (PEF, FEV1), maximala luftflödet i näsan (PNIF) som indikator på svullna slemhinnor i näsan/rinit, NO i utaningsluft (FENO – en markör för inflammation i lungorna), blodtryck i vila samt utförde ett luktidentifikationstest. Hos ungefär hälften av deltagarna kommer även avgashalten inomhus att mätas med diffusionsprovtagare för NO2. Hypotesen är att värdena har utvecklats bättre för interventionsgruppen efter drifttagandet och en större förbättring av luftmiljön i bostadens närhet har skett.

Resultaten sprids via skriftliga rapporter och muntliga presentationer på seminarier/konferenser. Målet är även att publicera resultaten i en vetenskaplig tidskrift.

Stockholms läns landsting

4 Beskrivning av insatsen/projektet

Koppling till kriterier för bidrag och regional nytta – Ange hur projektet uppfyller de kriterier för bidrag som anges under punkt 1 i ansökan och projektet bidrar till en hållbar utveckling. Vad har projektet för regional nytta?

Projektet ligger väl i linje med RUFS 2050 eftersom ett viktigt mål för hållbar en stadsutveckling är att allt färre av länets invånare besväras av luftföroreningar och buller.

För att kunna avgöra om färre besväras av luftföroreningar och buller behövs konsekvensanalyser av olika åtgärders effekter. I regionen sker mycket omfattande satsningar på vägtunnlar för att öka framkomligheten och även minska hälsopåverkan genom att luftföroreningsutsläppen och bullernivåerna minskar längs gator där många bor och vistas. Norra länken är ett projekt som berör trafikanter i en stor del av länet.

Mätningarna bidrar också till att öka kunskapen om luftkvalitetssituationen omkring stadsutvecklingsområdet Västra Valhallavägen, där planerna på nya bostäder är vilande på grund av att normerna för luftkvaliteten i området bedöms överskridas för närvarande.

Projektet delfinansieras av Trafikverket (redan beslutade medel). Miljöförvaltningen bidrar med egna medel.

Stockholms läns landsting

Bakgrund - Frågeställningar att beröra är varför projektet behövs, vilken efterfrågan finns och hur kommer projektet att påverka/förändra situationen?

Norra länken, ett av Norra Europas största vägtunnelprojekt, förväntas ha mycket stor positiv effekt på luftförorenings- och bullernivåer längs Lidingövägen, Valhallavägen, Björnnäsvägen och delar av innerstaden. Innan Norra länken fanns gick transporter, ibland med farligt gods, med lastbilar längs gator i Stockholm, framförallt Valhallavägen och Lidingövägen. Valhallavägen hade bland de högsta halterna av partiklar och kvävedioxid av alla gator i Stockholmsregionen (och i Sverige). Halterna överskred gällande gränsvärden. Norra länkens mål var att skapar en bättre miljö för boende, gående och cyklister samt minskad trängsel med tillhörande trafikproblem. Miljö- och hälsovinsterna beräknades bli stora då nästan all tung trafik och en stor del av personbilstrafiken leds in i tunnlar under mark, vilket förväntades innebära stora minskningar av luftföroreningar och buller för hårt trafikerade gator. Trafikverkets mål med Norra länken var också att Nationalstadsparken, vattendragen och den övriga naturen inte skulle påverkas negativt. Norra länken går under Nationalstadsparken vilket innebär att trafiken genom Lill-Jansskogen har försvunnit. Trafiken på Baron Rålambs väg och Björnnäsvägen genererade inte bara buller och avgaser utan delade också skogen i två delar. Genom att stänga av Baron Rålambs väg, och bara tillåta cyklar och kollektivtrafik, skulle området att bli attraktivare som friluftsområde.

Det som gör detta projekt speciellt angeläget är att det är svårt att höja kunskaperna om hälsovinsterna av att minska den lokala trafikbelastningen utan att göra fallstudier av åtgärders nytta. Internationellt sett finns få projekt i denna omfattning, som potentiellt kan ha så stora hälsofrämjande effekter som Norra länken. I och med lägre luftföroreningsnivåer och minskat buller planerar staden nu nya bostäder längs västra Valhallavägen, vilket gör det angeläget att fastlägga om miljön verkligen förbättrats i området.

Våra kunskaper om luftföroreningars hälsoeffekter baseras idag främst på jämförelser mellan platser, d v s att olika personer exponeras i olika utsträckning. Erfarenheterna av interventionsstudier, som direkt kan påvisa hälsonytta av en åtgärd, är få. Analyser av eventuell nytta av stora infrastrukturprojekt som Norra Länken är därför av stort intresse för hälsoforskare, miljöutredare, planerare och beslutsfattare på olika nivåer i regionen.

Projektets avnämare är i första hand Trafikverket, trafik- och miljöförvaltningarna i Stockholm och närliggande kommuner, de boende i Stockholm, Astma Allergiförbundet, Naturvårdsverket och forskare inom miljömedicin och atmosfärvetenskap.

Stockholms läns landsting

Syfte och mål - Beskriv vilka effekter som förväntas av projektet samt vilka resultat projektet ska uppnå. Ange hur projektet anknyter till den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS, och planens vision, mål och prioriteringar. Ange även koppling till andra, för landstinget, relevanta planer och program.

Målet är att kvantifiera vad Norra länken har betytt för fordonsutsläppen, luftkvaliteten och hälsorisker samt hälsan i en uppföljd grupp av boende. Mätningar i kombination med modellberäkningar ligger till grund för hälsostudien, vars syfte är att analysera exponering och hur olika hälsoindikatorer gällande risken för allvarliga och kroniska effekter har förändrats, och vad detta betyder för folkhälsan.

Projektets mål ligger väl i linje med Landstingets Regionala utvecklingsplan för Stockholmsregionen och folkhälsopolicyn. Vägtrafiken står för en stor del av regionens miljörelaterade effekter. Tidigare studier visar att utsläppen från vägtrafiken innebär stora kostnader för samhället i form av sjukvård och förlorade levnadsår.

Stockholms läns landsting

Genomförande/Verksamhetsplan – Tidplan med planerade aktiviteter och insatser samt hur dessa ska utföras. Finns kopplingar till andra liknande verksamheter/projekt? I så fall, på vilket sätt kompletterar projektet befintliga insatser eller nuvarande arbetssätt/metoder?

Projektet är interdisciplinärt och genomförs i samarbete mellan luftföroreningsexperter vid Miljöförvaltningen i Stockholm (SLB analys, som även ansvarar för Östra Sveriges Luftvårdsförbunds luftövervakning) och miljömedicinska forskare vid Umeå universitet. Stöd från Miljöfonden söks för 50 % av kostnaderna, som till största delen utgörs av kostnader som tillkommer för hälsostudien utöver studien av förändringar i luftföroreningshalter. Trafikverket och Miljöförvaltningen i Stockholm bidrar med resterande medel och resurser som krävs.

Föroreningshalterna i form av partiklar och kväveoxider längs Valhallavägen mäts på två platser. Mätningarna görs kontinuerligt med 15 minuters upplösning och innefattar PM10, PM2,5, PM1, antalet partiklar i 32 olika storlekar, sotpartiklar, NOx och NO2. Mätningarna görs vid i) Roslagstull i anslutning till tunnelmynningen och längs Valhallavägen, Lidingövägen och Björnnäsvägen (som går genom Liljansskogen mellan Stadion och Frescati), med kontinuerliga mätningar på en plats och passiva provtagare (veckomedelvärden) för NO2 och NOx på ytterligare 5 platser. Dessutom görs mätningar av NOx, PM10 och sotpartiklar längs Sveavägen. De senare används som referens för jämförelse med Valhallavägen och Roslagstull. Mätningarna av luftföroreningar påbörjas i november 2018 och pågår t om maj 2019.

Trafikkontorets trafikräkningar längs Sveavägen, Valhallavägen och Lidingövägen under oktober 2018 bidrar också till att uppskatta hur utsläppen förändrats.

Hälsostudien bygger på att två grupper av boende följs upp, en interventionsgrupp (Vallhallavägen) och en kontrollgrupp (Sveavägen) med liknande sammansättning. Den ursprungliga studien avsågs inkludera minst 30 personer i vardera grupp. Interventionsgruppen kom att bestå av 43 personer och kontrollgruppen av 37 personer. Vi bedömer att minst 35 + 30 personer bor kvar och ställer upp på uppföljningen. Personerna längs aktuella gator rekryteras via brev/annons. Vid rekrytering uppges syftet vara att en undersökning med avseende på främst graden av problem i luftvägarna under olika delar av året med varierande miljöförhållanden.

Deltagare i båda grupperna kommer att följas upp samma årstid (februari) och med samma metoder som tidigare. Vid undersökningen rapporterar man aktiviteter (bl a tid i trafik) under de senaste dygnen, och eventuella hälsoproblem (förkylningar mm).

Undersökningar äger rum under morgon-förmiddag i särskilt lokal i området. Forskningssköterskor mäter då lungfunktion (PEF, FEV1 mm), maximala luftflödet i näsan (PNIF) som indikator på svullna slemhinnor i näsan/rinit, NO i utaningsluft (FENO – en markör för inflammation i lungorna), tar blodtryck samt gör ett luktidentifikationstest.

Hos ungefär hälften av deltagarna kommer även avgashalten inomhus att mätas under en vecka med diffusionsprovtagare för NO2, så att infiltrationen kan studeras utifrån bl a våningsplan och typ av ventilation.

Etiktillståndet från förra undersökningen kommer att behöva förnyas.

Stockholms läns landsting

Resultatspridning – Beskriv insatser för erfarenhets- och kunskapsutbyte/-spridning samt lärande. Ange hur och när information om projektets resultat kommer att spridas och nyttiggöras av såväl projektets målgrupp som andra aktörer. Beskriv hur det kommuniceras att Stockholms läns landsting är medfinansiär.

Resultaten kommer att redovisas i en skriftlig rapport som publiceras på Östra Sveriges Luftvårdsförbunds hemsida och skickas ut till medlemmarna i förbundet. Vidare förutses att resultaten kommer att presenteras vid seminarier i Sverige, någon internationell konferens, och spridas till kommunerna, länsstyrelserna och landstingen (via medlemskapet i Luftvårdsförbundet), Naturvårdsverket, Trafikverket och andra berörda myndigheter på nationell nivå.

Avsikten är också att skicka in resultaten för vetenskaplig granskning och internationell publicering.

Övriga upplysningar – Ange hur projektets resultat implementeras i ordinarie strukturer och arbetssätt. Beskriv förankringsprocessen hos berörda aktörer kring projektet.

Projektets avnämare är i första hand Trafikverket, Trafikkontoret i Stockholm och Stockholms stads Miljöförvaltning, Trafikkontor, stads- och exploateringskontor samt även andra närliggande kommuner. Andra intressenter är de boende i Stockholm, Astma Allergiförbundet, Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten och forskare inom miljömedicin och atmosfärvetenskap.

Vi avser att bjuda in berörda aktörer, såsom Trafikverket, berörda trafik- och miljökontor, Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten och representanter för berörda ideella organisationer exempelvis Astma Allergiförbundet, till ett seminarium där resultaten redovisas och diskuteras.

Stockholms läns landsting

5.Kostnader och finansiering

Kostnadsslag	År 2018	År 2019	År 2020	Totalt
Personalkostnader Lönekostnader för personer som direkt deltar i projektarbetet, både anställda av projektägare och externa personer.	185560	581760	40000	807320
Externa tjänster (köpta tjänster) T ex konsulter och föreläsare, dvs kompetens som köps in utifrån.				0
Möten, resor och logi T ex lokalkostnader, uppehälle osv.		60000	10000	70000
Material och utrustning T ex hyra av maskinell utrustning, byggmaterial osv.	80000	40000		120000
Kommunikation och marknadsföring T ex trycksaker, digital kommunikation osv.			10000	10000
Kontors- och administrativa utgifter T ex telefon, porto, datakommunikation osv.		120000		120000
Summa totala kostnader	265560	801760	60000	1127320
Finansiering I tabellen för finansiering redovisas både egen finansiering och medfinansiering. Finansiering ska, förutom per år, fördelas utifrån om det är kontant- eller direktfinansiering. Nedlagd tid i projekt får tillgodoräknas till högst 50 % av den totala medfinansieringen.				
	År 2018	**År 2019**	**År 2020**	**Totalt**
Egen finansiering				
Kontanta medel Egna investerade pengar.				0
Direktfinansiering T ex arbetsinsats (ideella insatser beräknas enligt schablonbelopp på 330 kr/timme), arbetsplats-, mötes- och konferenskostnader.	14880	44640		59520
Total egen finansiering	14880	44640	0	59520
Övrig medfinansiering				
Kontant medfinansiering Ange medfinansiärer.				0
Direkt medfinansiering T ex arbetsinsats, arbetsplats-, mötes- och konferenskostnader. Ange medfinansiärer.	150680	357120		507800
Total övrig medfinansiering	150680	357120	0	507800
Summa total finansiering	165560	401760	0	567320

Stockholms läns landsting

4. Underskrift – Behörig firmatecknare (den som har rätt att teckna avtal) för sökanden

Datum	Underskrift	Namnförtydligande

Byggkostnad - Restaurering av ån vid Kvarngårdsparkeringen

Gångytor	
Ramp platsgjuten Bredd ca 1,5m	107100
Trappa bredd 1,7m snitt 5 steg	60000
Tillägg rundad trapp	5000
Gångyta plattor	200000
Gångyta Y1	27500
Utkragning av gångyta med 2-3 stöd (rörstöd / stålstöd)	660000
Kullersten	45000
Nytt ytskickt stenmjöl, bef överbyggnad	150000
Justering av asfalt ytskikt samt ommålning p-ytor	45000
Platsgjuten betongmur mot gång, tillägg inkl 2 luckor	114000
Platsgjuten betong gång	182000
	1595600
Mur+betong	
Kvarsittandespont djup 6m längs med vatten (6x50)	1050000
pålplatta inklusive armering och form	360000
Pålning snitt 2pålar varje 3m l= ca 5m	180000
Pålplatta inklusive armering och form (norra sektionen 30m)	120000
Pålning snitt 2pålar varje 3m l= ca 5m (norr)	60000
Tillfällig spont (3m x 30m)	315000
Förstärkning av elstation, kvarsittande spont (20x5m)	350000
Nedmontering av bef mur 3m hög	420000
Betongmur, H 50cm	28000
Betongmur, H 50cm "Sittmur"	69000
Blockstensmur, återmontering	250000
Ny placering mur 3m hög bef material	425000
	3627000
El+belysning	
Ny belysning inkl kompletta arbeten	30000
Flytt belysning komplett inkl schakt	20000
Vattenfall inklusive pumpbrunn	200000
Effektbelysning	50000
Skärmar i vatten	210000
	510000
Räcke	
Räcken å-rummet	450 000
Räcken lika bef, övre nivå	183 000
	633 000
Mark	
Bottensediment (djup 300mm) arbete	250000
Bottensediment (djup 300mm) deponi	200000
Vattenhantering	300000
Fyllning och överbyggnader nivåanpassn (makadam)	250000
Grovschakter	900000
Tillfälliga avstängningar	300000
	2200000
Träd	
Avverkning av träd inkl stubbrytning	30000
Nya små träd samt buskar	80000
	110000

<u>Varav kostnader för ``Vattenliv i Norrtäljeån``</u>	
Projektering för akvatisk mångfald: framtagande av bygghandlingar, möten med fiskeklubben, utredningar.	750 000
Ta bort träd som skadar murarna:	30 000
Byggnation av nya murar för viloplats, skugga och förbättrade lekplatser	2 500 000
Ny plantering av buskar, små träd	80 000
Restaurering av åbotten	550 000
Avlägsna vattenhinder samt bygga om och underlätta för fiskens vandring.	930 000
	<u>4 840 000 kr</u>
<u>Uppdelning i ansökan:</u>	
EU Jordbruksverket	2 420 000 kr
Medfinansiär SLL	1 210 000 kr

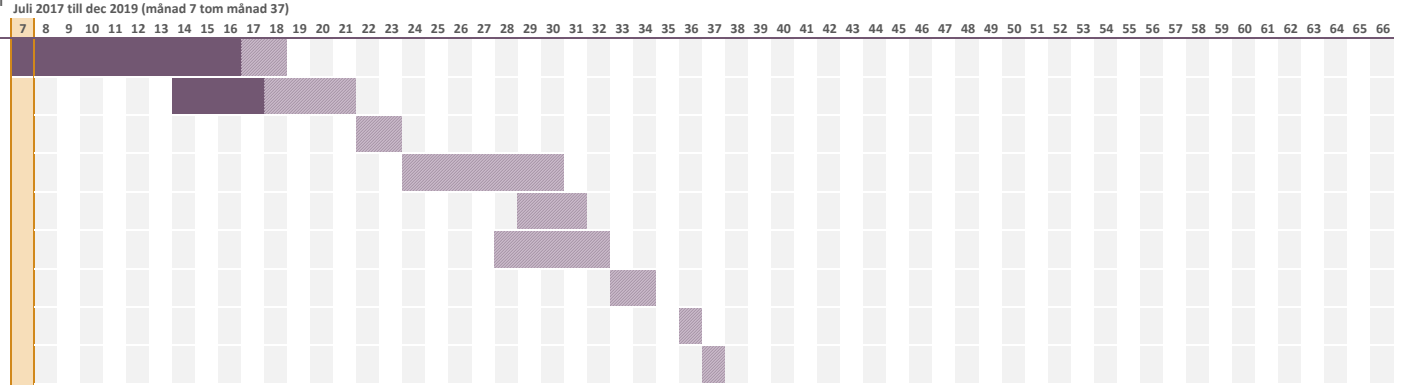
Norrtälje kommun - personalkostnader: arbetad och inrapporterad tid	1 201 000 kr

Restaurering av å-rummet, mellan lilla brogatan-kvarngårdsbron

Projektet startat juli-17, prel färdigställande dec 2019.

månad 7 tom 37 7 | Projektets längd | Start | % klart | Faktisk (utöver planerad) | % klart (utöver planerad)

Projektet	Start juli-17	PLANERAD LÄNGD	FAKTISK START	FAKTISK LÄNGD	PROCENT KLART
Förstudie/utredningar	7	12	7	12	90%
Projektering	14	8	14	8	50%
Upphandling E	22	2	22	2	0%
Grundförstärkningsåtgärder	24	7	24	7	0%
Betongarbete	29	3	29	3	0%
Förbättringsåtgärder fiske	28	5	28	5	0%
Gestaltning, plantering träd	33	2	33	2	0%
Besiktning	36	1	36	1	0%
Överlämnad	37	1	37	1	0%

TRN 2017-0038

Riktlinjer

för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget

Antagen av Tillväxt- och regionplanenämnden vid sitt möte den 26 oktober 2017

Innehållsförteckning

Utgångspunkter för de regionala hållbarhets- och skärgårdsbidragen 3

Generella kriterier för bidrag 3

Kriterier för regionalt hållbarhetsbidrag..... 4

Kriterier för regionalt skärgårdsbidrag 5

Ekonomiska kriterier för bidrag.....5

Stödberättigade kostnader för projekt 5

Egen finansiering..... 6

Budget och ekonomisk redovisning i ansökan..... 6

Utbetalning av bidrag..... 6

Ansökan 7

Kommunikation, spridning och redovisning 7

Kommunikation..... 7

Spridning..... 7

Redovisning 8

Utlysning och beslut..... 8

Förvaltningens anvisningar..... 8

Utgångspunkter för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget

Genom Stockholms läns landstings regionala hållbarhets- och skärgårdssanslag kan landstinget lämna bidrag till projekt och andra aktiviteter som är av allmänt intresse och som bidrar till en hållbar utveckling i regionen samt värnar och utvecklar regionens skärgård.

Utgångspunkten för bidragsgivningen inom det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget är landstingets *Mål och budget* samt landstingets roll och ambitioner med den regionala utvecklingsplaneringen för Stockholmsregionen i överensstämmelse med den gällande *regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS*.

Även landstingets mål och ambitioner i det nu gällande *Miljöprogram 2017–2021* samt roll och ambitioner i landstingets arbete med en *Landsbygds- och skärgårdsstrategi* och en *Regional klimatfärdplan* är utgångspunkter för bidragsgivningen inom detta anslag.

Bidragen ska fungera som en hävstång för gemensamma strategiska kraftsamlingar mellan landstinget och andra aktörer i regionen. Landstinget ska genom bidragen vara en aktiv part för att verka för genomförandet av RUFS och andra för anslaget relevanta planer och program.

Generella kriterier för bidrag

Bidragsgivning inom landstingets regionala hållbarhets- och skärgårdsanslag sker med beaktande av kommunallag (1991:900) 2 kap. om kommunerna och landstingens befogenheter. Bidrag kan därmed ges till kommuner, kommunala bolag, organisationer, stiftelser och ideella föreningar och i övrigt om sökanden tydligt visar att projektet inte syftar till att direkt stödja enskild näringsidkare eller enskild person. Bidrag kan även ges till projekt eller verksamhet som är av allmänt intresse för landstingets område (Stockholms län) och kan därför *inte* ges till projekt:

- av enbart lokal karaktär,
- som avser reguljär verksamhet som handhas av staten, landstinget, en kommun eller någon annan,
- som avser insatser som genomförts innan ansökan för bidrag har inkommit till förvaltningen.

Bidragsgivning inom landstingets regionala hållbarhets- och skärgårdsanslag sker med beaktandet av landstingets utgångspunkter för bidragsgivning. Bidrag kan beviljas till projekt och verksamhet som:

- har en tydlig regional nytta genom koppling
    - till vision, mål och ambitioner i den gällande regionala utvecklingsplanen RUFS eller
    - till andra för projektet eller verksamheten relevanta regionala planer, program eller liknande.
- främjar samverkan och förstärker befintliga eller nya samverkansformer mellan aktörer som är relevanta för utvecklingen av projektet eller verksamheten.
- bidrar till en hållbar utveckling på ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt sätt, i linje med RUFS, regionala prioriteringar samt landstingets budget.

Kriterier för regionalt hållbarhetsbidrag

Bidrag kan beviljas till projekt och verksamhet inom Stockholmsregionen som avser driva en utvecklingsprocess som ligger i linjen med vision, mål och ambitioner i RUFS samt regionala prioriteringar. Projektet eller verksamheten ska:

1. ha hållbar utveckling (socialt, ekonomiskt och ekologiskt perspektiv) som huvudsaklig utgångspunkt för sin ansökan.

Och ska minst uppfylla något av följande kriterier:

1. Vara åtgärdsinriktat och stimulera samverkan mellan olika aktörer.
2. Vara kunskapshöjande eller metodutvecklande, t.ex. pilotprojekt.
3. Stimulera innovationer och/eller teknikutveckling.
4. Medfinansiering för projekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.

Det är meriterande om bidrag söks till projekt som är i linje med landstingets roll och ambitioner i *de regionala strukturfonderna* (Socialfonden respektive regionala utvecklingsfonden).

Till exempel projekt eller verksamhet som:

- *Tar fram gemensamma åtgärdsprogram för minskad miljöpåverkan.*
- *Främjar lokal livsmedelshantering och näringslivsutveckling.*
- *Ökar kunskap om och tillgänglighet till naturupplevelser.*
- *Verkar för hälsoförbättrande åtgärder för regionens invånare.*
- *Verkar för inkludering av utrikesfödda i samhället.*
- *Verkar för ökad jämställdhet inom vissa områden*

Kriterier för regionalt skärgårdsbidrag

Bidrag ur landstingets regionala skärgårdsanslag kan beviljas till verksamhet och projekt som avser att värna eller utveckla kusten och skärgården i Stockholmsregionen och är förenliga med att utveckla och värna, natur- och kulturmiljö i linjen med vision, mål och ambitioner i RUFS samt den gällande strategin för landsbygds- och skärgårdsutveckling. Verksamhet eller projekt ska uppfylla något av följande kriterier:

1. Verksamhetsbidrag till föreningar och organisationer knutna till internationell samverkan samt till organisationer som företräder skärgården utifrån ett brett perspektiv, med dess olika intressen.
2. Bidrag till infrastrukturprojekt som syftar till att öka skärgårdens tillgänglighet.
3. Bidrag till projekt på öar utan bro, tunnel eller statlig färja som skapar förutsättningar för boende, verksamhet och rekreation.
4. Bidrag till medfinansiering för skärgårdsprojekt med finansiering från EU-fonder, EU-program eller annan offentlig finansiering.

Till exempel projekt eller verksamhet som:

- *Renovering eller uppförande av bryggor på öar för att möjliggöra reguljär trafik.*
- *Utvecklar replipunkter, angivna i RUFS eller av kommunerna angivna platser med motsvarande funktion.*
- *Skapar digitala lösningar för samhällsservice i skärgården*
- *Verkar för ökad besöksnäring i skärgården.*
- *Främjar kulturmiljön i skärgården.*
- *Medfinansierar projekt inom till exempel Central Balticprogrammet.*

Det är meriterande om bidrag söks till projekt som är i linje med landstingets roll och ambitioner i samverkansforum för skärgårdsutveckling som det *Nordiska skärgårdssamarbetet*, *Regionala skärgårdsrådet*, *Exekutivkommittén för skärgården*, projekt inom ramen för *Ö för Ö* eller *Skärgårdsstiftelsens* uppdrag.

Ekonomiska kriterier för bidrag

Stödberättigade kostnader för projekt

Inom ramen för landstingets bidragsgivning är projektkostnader bidragsberättigade om de:

- är skäliga och har uppkommit för att genomföra projektet,
- har uppkommit under den projektperiod fastställd i beslutet om bidrag,
- uppfyller de villkor som anges i beslutet om bidrag,
- kan styrkas av sökande genom fakturakopior, bokföringsunderlag eller andra handlingar som har bokförts i enlighet med god redovisningssed,
- är förenliga med EU-rättsliga och nationella bestämmelser.

Egen finansiering

Bidrag till projekt inom landstingets regionala hållbarhets- och skärgårdsbidrag kan beviljas till maximalt 50 % av projektets totala kostnader. Den som söker bidrag ska själv eller genom samverkansparter finansiera projektet med minst 50 % av projektets kostnader genom

1. *kontanta medel* som förs upp som intäkter i projektets budget,
2. *finansiering av projektkostnader* t.ex. arbetsplats-, rese-, mötes- och konferenskostnader.
3. *nedlagd tid i projekt* i form av lönekostnader för arbetade timmar inom projektet. Arbetade timmar av ideella insatser får tillgodoräknas med ett schablonbelopp på 330 kr./timme. Nedlagd tid i projekt får tillgodoräknas till högst 50% av den totala medfinansieringen.

För att sökande ska kunna tillgodoräkna kostnader (enligt punkt 2 och 3) som medfinansiering ska dessa ha uppkommit under projekttiden hos sökande eller samverkanspart och kunna styrkas i den ekonomiska redovisningen av projektet. Dessa kostnader ska enbart ha till syfte att uppnå projektets mål och vara nödvändiga för genomförandet av aktiviteterna i projektet.

Budget och ekonomisk redovisning i ansökan

Projektbudgeten som ligger till grund för ansökan till bidrag ska, där det är relevant för projektets kostnader, innehålla följande kostnadsslag:

- personalkostnader (lönekostnader samt ideellt arbete enligt schablonbelopp)
- konsulttjänster,
- möten, resor, och logi,
- material och utrustning,
- kommunikation och marknadsföring,
- kontors- och administrativa utgifter.

Utbetalning av bidrag

Rekvirering av bidrag sker enlig förvaltningens anvisningar. I de fall förvaltningen bedömer det skäligt kan bidrag eller delar av detta utbetalas som förskott vid projektstart. Kvarstående medel efter avslutat projekt kan rekvireras först efter att projektets slutredovisning har godkänts av förvaltningen.

Återbetalningsskyldighet kan uppstå om projekt inte har genomförts som planerat eller redovisas enligt förvaltningens anvisningar samt om kostnader inte kan styrkas. Om sökanden inte har slutredovisat beviljat projekt enligt tidplan, kan detta ligga till grund för avslag på framtida bidragsansökningar.

Ansökan

För att en ansökan om bidrag ska hanteras av förvaltningen ska ansökan, i överensstämmelse med kriterier för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget, innefatta:

- Projektnamn.
- Sammanfattning.
- Bakgrund, syfte och mål.
- Genomförandeplan/verksamhetsplan - tidplan med aktiviteter och insatser.
- Förväntade effekter och resultat.
- Projektets koppling till vision, mål och prioriteringar i RUFS.
- Projektets bidrag till en hållbar utveckling.
- Insatser för erfarenhets- och kunskapsutbyte/-spridning samt lärande.
- Implementering av resultat i ordinarie strukturer.
- Förankrad prioriteringsgrad av berörd kommun samt WÅAB (vid bryggprojekt).
- Projektbudget med redovisning av kostnader och intäkter/finansiering.
- Namnteckning av behörig firmatecknare.

Kommunikation, spridning och redovisning

Kommunikation

I det fall ett projekt eller verksamhet får bifall i sin ansökan om bidrag ska det i kommunikationen av projektet eller verksamhet alltid tydligt framgå att det genomförs med stöd av landstingets regionala hållbarhets- och skärgårdsbidrag.

Landstingets medfinansiering av projektet eller verksamhet ska därför tydligt framgå i officiella sammanhang, t.ex. genom hänvisning i text och förord i rapporter eller användning av landstingets logotyp på broschyrer och i digitala kanaler.

Spridning

Som en del av spridning av projektets resultat kan förvaltningen under projektets gång begära att projektet presenteras inför Tillväxt- och regionplanenämnden eller i annat relevant sammanhang.

Projektets resultat, slutsatser och erfarenheter ska spridas till relevanta aktörer och målgrupper. Slutredovisning av projekt i seminarieform kan med fördel samordnas med andra projekt som har liknande målgrupp.

Redovisning

Uppgifter lämnade i ansökan ligger till grund för förvaltningens bedömning av redovisningen. Slutredovisningen sker inom en månad efter avslutat projekt. Den ekonomiska redovisningen ska motsvara de kostnadsslag som budgeterats i ansökan och tydligt beskriva eventuella avvikelser. Förvaltningen har rätten att begära ytterligare redovisning i form av bokföringsunderlag som t.ex. kvitton, fakturor, deltagarlistor etc.

En digital sammanfattning av projektet och dess uppnådda resultat och effekter ska redovisas i samband med slutredovisning för att publiceras på www.sll.se, www.rufs.se eller andra relevanta kanaler. Den som har sökt bidrag ansvarar för att det digitala underlaget lämnas enligt förvaltningens anvisningar.

Utlysning och beslut

Landstinget kommer att lysa ut projektmedel inom det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget vid ett tillfälle per kalenderår med två tillhörande ansökningsdatum för bidragsansökningar överstigande 300 000 kronor. Datum för utlysningen och eventuellt särskilt fokus på utlysningen fastställs av Tillväxt- och regionplanenämnden inför det kalenderår utlysningen gäller.

Ansökan av medel som understiger 300 000 kronor hanteras av förvaltningen på delegation löpande under ett kalenderår.

Utlysning och datum publiceras på www.sll.se.

Förvaltningens anvisningar

Dessa riktlinjer och kriterier för bidragen ur landstingets regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget förtydligas eller kompletteras med förvaltningens anvisningar som publiceras i samband med varje utlysning.